

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Національна юридична бібліотека.

Заснований у 2011 році . Видається раз на два тижні.

Головний редактор В. Горовий

Редакційна колегія: Н. Іванова (заступник головного редактора), Т. Горенко, Ю. Половинчак

Адреса редакції: НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ нові орієнтири і ризики

/Бюлетень оперативних матеріалів на базі аналізу
електронної інформації/

**№ 5
(травень 2013 р.)**

КИЇВ 2013

ЗМІСТ

МОНІТОРИНГ ЗАКОНОДАВСТВА	3
Головні зміни	3
Податки і збори.....	3
Грошові розрахунки, РРО.....	19
Галузі і сфери діяльності	19
Об'єкти правовідносин	25
УКРАЇНА І СВІТ	30
А. Блажкевич	30
Чи можливе економічне зростання в країнах, що розвиваються: проблеми й перспективи перехідних економік	30
ФІНАНСИ	32
ПРОГНОЗ ДЛЯ БІЗНЕСУ	35
Экономические проблемы сближают государство и бизнес	36
ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ ТА СОЦІУМ	36
<i>М. Грет</i>	36
Пенсійна реформа: хто «за»?.....	36
Нові Правила дорожнього руху	40
ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС.....	44
О. Єфімов	44
Між молотом і ковадлом (постоялець – готель – міліція).....	44
СТРАХУВАННЯ	47
Н. Гудыма.....	47
Виплата по страховому полісу починається с добросовестности	47
Готовясь к отпускному сезону	49

МОНІТОРИНГ ЗАКОНОДАВСТВА

Підготовлено компанією «ЄФІМОВ ТА ПАРТНЕРИ адвокати аудиторів податкові консультанти»

Головні зміни

Лист ДПСУ від 21.03.2013 р. № 1684/Н/18-3114

ДПСУ зазначила, що повідомлення за ф. № 20-ОПП подається платником за умови наявності об'єктів оподаткування або об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, зокрема нерухомого майна, наданого у власність або користування юридичній особі або для здійснення підприємницької діяльності фізособі.

Платник зобов'язаний подавати сповіщення про всі об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, незалежно від обраної ним системи оподаткування, протягом 10 робочих днів після реєстрації, створення чи відкриття відповідного об'єкта, до органу податкової служби за її місцезнаходженням.

Порядком обліку платників податків не визначено спосіб подання повідомлення за ф. № 20-ОПП, тому платник має право направити його поштою.

Податки і збори

Податок на додану вартість

Повідомлення ДПСУ від 16.04.2013 р.

ДПСУ в цьому повідомленні зазначила, що податкова звітність із ПДВ за новими формами вперше подається:

- за березень 2013 р. – платниками податку, у яких податковий період дорівнює календарному міс-яцю (останній день – 22 квітня);
- за I квартал 2013 р. – платниками податку, у яких податковий період дорівнює календарному кварталу (останній день – 13 травня).

Лист ДПСУ від 04.04.2013 р.

ДПСУ в листі надала роз'яснення про те, що після складання податкової накладної чи розрахунку к-оригування в електронній формі на них накладаються електронні цифрові підписи в такому порядку:

- 1) підпис головного бухгалтера (бухгалтера) чи керівника;
- 2) аналог відтиску печатки продавця.

При відсутності у продавця посади бухгалтера першим накладається підпис керівника.

Фізична особа-підприємець накладає електронний цифровий підпис у такому порядку:

- 1) підпис фізичної особи-підприємця;
- 2) аналог відтиску печатки продавця.

Лист ДПСУ від 28.03.2013 р. № 3509/5/15-33-16

ДПСУ в листі нагадала, що, починаючи з 01.01.2013 р., плата за одержання інформації з державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст, спрямовується до спеціального фонду державного бюджету, одержувач платежів – Укрдержреєстр. При цьому розмір плати за одержання відомостей з ЄДР визначено з урахуванням ПДВ.

На думку ДПСУ, з метою врегулювання взаємовідносин між Укрдержреєстром, державними реєстраторами та споживачами послуг до 01.07.2013 р. Укрдержреєстр має юридично визначити таку представницьку діяльність державних реєстраторів із внесенням змін до відповідних нормативно-правових актів.

При цьому ДПСУ нагадала, що головне підприємство може делегувати філії або структурному підрозділу право виписки податкових накладних.

Лист ДПСУ від 28.03.2013 р. № 7454/7/15-33-17-04

ДПСУ вважає, що не підлягає включенню до ЄРПН електронна податкова накладна:

- у якій сума податку на додану вартість не перевищує 10 тис. грн;
- яка не видається покупцеві та залишається у продавця.

Очевидно, ДПСУ вважає, що умови реєстрації в ЄРПН паперових та електронних по-даткових накладних однакові. Але при цьому залишає без уваги п. 201.1 ст. 201 ПКУ, згідно з яким право видачі податкової накладної в електронному вигляді пов'язується з умовою щодо необхідності реєстрації такої податкової накладної в ЄРПН.

Лист ДПСУ від 27.03.2013 р. № 4692/6/15-3115

ДПСУ в листі нагадала, що відповідно до п. 198.5 ст. 198 ПКУ платник ПДВ може на підставі бухг-алтерської довідки включити до податкового кредиту, виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ст. 189 ПКУ, суми ПДВ, сплачені (нараховані) у вартості товарів/послуг, необоротних активів, що не були включені до складу податкового кредиту при придбанні або виготовленні таких товарів/послуг, необоротних активів, та/або з яких були визначені податкові зобов'язання відповідно до цього пункту, у разі, якщо такі товари/послуги, необоротні активи починають використовуватися в оподатковуваних операціях.

При цьому ДПСУ зробила висновок, що для формування податкового кредиту згідно з п. 198.5 ст. 198 ПКУ складається бухгалтерська довідка на підставі податкових накладних, митних декларацій та інших документів, з урахуванням норм п. 198.6 ст. 198 ПКУ.

Лист ДПСУ від 26.03.2013 р. № 4670/6/15-33-15

У цьому листі ДПСУ зробила такі висновки:– податкові пільги з ПДВ не надаються, а визначаються виключно за операціями з постачання товарів та/або

послуг та застосовуються в обов'язковому порядку без можливості відмовитися від їх застосування;

– звільнення від оподаткування ПДВ не поширюється на операції з постачання послуг у сфері інформатизації;

– щодо оподаткування операцій з постачання товарів (дисків, комп'ютерів) із записаним/встановленим на них розтиражованим програмним забезпеченням, то така операція не може розглядатися як постачання програмної продукції (результат комп'ютерної програми).

Лист ДПСУ від 19.03.2013 р. № 1580/А/18-8514

У цьому листі ДПСУ, відповідаючи на питання, чи потрібно фізособі-СПД, що здійснює діяльність без печатки, отримувати електронний цифровий підпис для подання податкової звітності в органи ДПС, зазначила, що фізособа-СПД має право подавати звітність в електронному виді органам ДСП після отримання ЕЦП за місцем реєстрації (тобто прямо на поставлене питання ДПСУ не відповіла, однак, очевидно, можна зробити висновок про те, що все ж таки ДПСУ не буде наполягати на обов'язковому отриманні ЕЦП для подання звітності).

Крім того, ДПСУ в листі зазначила, що при постачанні програмної продукції звільнення від сплати ПДВ поширюється не на окремих суб'єктів господарювання, а на операції з постачання програмної продукції і не залежить від реєстрації платника як суб'єкта індустрії програмної продукції.

Лист ДПСУ від 11.03.2013 р. № 5788/7/15-3317-23

ДПСУ в листі відзначила, що сума ПДВ, вказана в податковій накладній, яка зареєстрована в ЄРПН у місяці, наступному за місяцем її виписки (але не пізніше ніж протягом 15 календарних днів з моменту їх виписки), відображається в складі податкового кредиту у звітному періоді виписки такої податкової накладної.

При цьому, у разі порушення продавцем товарів/послуг порядку реєстрації податкової накладної в ЄРПН, покупець таких товарів/послуг має право додати заяву із скаргою на постачальника до податкової декларації за звітний податковий період, у якому складено таку податкову накладну.

Лист ДПСУ від 11.03.2013 р. № 2863/5/15-33-16

Цим листом ДПСУ роз'яснила, що у випадку усунення підстав для анулювання свідоцтва платника ПДВ (наприклад, особа здійснить підтвердження свого місцезнаходження), така особа має право повторно подати реєстраційну заяву за формою № 1-ПДВ із розшифруванням підстави для реєстрації платником ПДВ відповідно до ст. 183 ПКУ (обов'язкова або за добровільним рішенням).

Постанова КМУ від 04.03.2013 р. № 231

Кабмін цією постановою затвердив новий Порядок проведення оцінки для цілей оподаткування та н-арахування і сплати інших обов'язкових платежів, які справляються відповідно до законодавства.

З дня набрання чинності цією постановою втрачають чинність довідки з Державного реєстру суб'єктів оціночної діяльності про право провадити практичну діяльність із визначення оціночної вартості об'єктів нерухомості та об'єктів незавершеного будівництва для цілей оподаткування. Фактично це означає, що усім суб'єктам оціночної діяльності доведеться заново проходити процедуру для отримання права здійснювати оціночну діяльність.

Податок на прибуток **Прес-служба ДПСУ**

ДПС у м. Києві нагадала, що відповідно до змін до ПКУ, внесених Законом № 5083-VI, юридичні особи не подають декларацію з податку на прибуток підприємства за I квартал звітного року, незалежно від обсягів річного доходу та сплати авансових внесків, розрахованих у розмірі 1/12 від суми податку, нарахованого за попередній рік.

Також податківці повідомили, що помилки в декларації за 2012 р. можна виправити в уточнюючій декларації і змінити задекларовані зобов'язання і, відповідно, суми авансових внесків.

Змінені в уточненій річній декларації зобов'язання змінюють суми авансових внесків за всі періоди їх нарахування.

Таким чином, у разі коли в уточненій декларації збільшується сума зобов'язань з податку на прибуток за 2012 рік, платник податку зобов'язаний сплатити суму недоплати та штраф відповідно до п. 50.1 ст. 50 ПКУ за кожен звітний період, термін сплати авансових внесків за яким на дату подання уточненої декларації настав.

Закон України від 04.04.2013 р. № 184-VII

Змінами, що вносяться цим Законом, передбачено, що до категорії платників, які мають право на добровільну сплату єдиного внеску, віднесені особи, які досягли 16-річного віку та не належать до платників єдиного внеску, у т. ч. іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають або працюють в Україні, громадяни України, які працюють або постійно проживають за межами України.

Договором про добровільну участь може бути передбачена одноразова сплата єдиного внеску за попередні періоди, у які особа не підлягала загальнообов'язковому страхуванню (у т. ч. за період з 01.01.2004 р. по 31.12.2010 р.). Сума сплаченого внеску за кожний місяць такого періоду не може бути менше мінімального страхового внеску та більше суми єдиного внеску, розрахованого виходячи з максимальної величини бази нарахування на дату укладення договору.

Участь у системі державного соцстрахування громадян України, які працюють у розташованих за межами України підприємствах, може

здійснюватися відповідно до договорів про добровільну участь, укладених Пенсійним фондом з такими підприємствами.

Наказ Мінсоцполітики від 28.03.2013 р. № 154

У разі припинення діяльності юрособи або фізособи-підприємця, чи порушення справи про банк-рутство держслужба зайнятості перевіряє правильність нарахування, своєчасного і повного перерахування платником страхових внесків, нарахованих до 01.01.2011 р.

Не пізніше ніж за 10 днів до дати проведення перевірки платнику надсилається повідомлення.

Строк проведення перевірки не може перевищувати 10 робочих днів, а для фізосіб, які використовують працю найманих працівників, – два робочі дні.

Для добровільної сплати нарахованих фінансових санкцій роботодавцю надається 10-денний строк.

Якщо в бухгалтерських документах роботодавця станом на 01.01.2011 р. була вказана сума страхових внесків, термін сплати яких не настав, а зарплата була виплачена без їх сплати після набрання чинності Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», то пеня на суму недоїмки не нараховується.

Лист Мінфіну від 22.03.2013 р. № 31-07230-16-27/9358

Мінфін зазначив, що якщо працівник структурного підрозділу для виконання службового доручення їде на інше підприємство або в інший структурний підрозділ свого підприємства, розташовані в іншому населеному пункті, така поїздка може бути оформлена як службове відрядження. При цьому повинні бути дотримані усі відрядні вимоги: видано наказ, виплачено добові, вартість проїзду та найму житла.

Якщо в рамках виконання своїх безпосередніх обов'язків працівник постійно їздить на підвідомчі йому території, то, на думку мінфінівців, такі поїздки не є службовими відрядженнями. При цьому такому працівникові можуть відшкодуватися витрати на проїзд у порядку, встановленому постановою КМУ від 22.08.1997 р. № 922 про відшкодування бюджетникам транспортних витрат у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків.

Отже, рішення з оформлення поїздки працівника службовим відрядженням приймається керівником виходячи з посадових обов'язків такого працівника, мети поїздки і т. д.

Лист Міндоходів від 17.04.2013 р. № 1423/7/99-99-19-03-01-17

У зв'язку із змінами порядку оподаткування торгових операцій із цінними паперами та встановленням ставки податку на прибуток у розмірі 10 % від об'єкта оподаткування за такими операціями Міндоходів підготувало проект наказу про приведення форм декларацій з податку на прибуток підприємства, банку і страховика у відповідність із згаданими змінами, зокрема, шляхом викладення додатка ЦП (цінні папери) у новій редакції.

Податківці традиційно рекомендували застосовувати проект додатка ЦП замість чинної його форми.

Платник податків, який за підсумками минулого звітного року не отримав прибуток або отримав збиток, податкові зобов'язання не нараховував і не мав базового показника для визначення авансових внесків у наступному році, а за підсумками I кварталу отримує прибуток, має подати декларацію за перше півріччя, три квартали звітного року і за звітний рік для нарахування та сплати податкових зобов'язань.

Враховуючи, що оподаткування прибутку від операцій із цінними паперами за окремою ставкою 10 % введено з 01.01.2013 р. і податок з таких операцій не враховується для розрахунку базового показника при визначенні авансових внесків у 2013 р., наявність прибутку від операцій із цінними паперами за підсумками I кварталу 2013 р. не є підставою для подання декларації з податку на прибуток за перше півріччя та три квартали 2013 р.

Лист Міндоходів від 01.04.2013 р. № 88/99-99-22-0318

Міндоходів відзначило, що резидент або постійне представництво нерезидента, що здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента в Україні) будь-яку виплату доходу українського походження (у тому числі відсотків), отриманого таким нерезидентом від господарської діяльності, зобов'язані утримувати податок з таких доходів за ставкою у розмірі 15 %, якщо інше не передбачено положеннями міжнародного договору.

Податковий агент має право самостійно застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором України на час виплати доходу нерезиденту, якщо такий нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу та резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування.

Отже, підтвердження бенефіціарності одержувача доходів – одна з умов застосування пільгової ставки або звільнення від податку на прибуток нерезидентів.

Лист ДПСУ від 01.04.2013 р. № 4420/6/15-14-15-13

ДПСУ зазначила, що зарахування надміру сплачених грошових зобов'язань з податку на прибуток у рахунок сплати щомісячних авансових внесків може бути здійснено на підставі поданої платником податків заяви про таке зарахування.

Автоматично (без заяви) погашати зобов'язання зі сплати авансових внесків з податку на прибуток за рахунок переплати з цього податку податківці все ще відмовляються, виправдовуючись тим, що для цих платежів передбачені різні бюджетні рахунки.

Наказ Мінфіну від 12.03.2013 р. № 391

Мінфін затвердив форму інформації про пов'язаних осіб, що подається великим платником податків до Міндоходів України в процесі укладання

договору про ціноутворення для цілей оподаткування, яка набере чинності в день офіційного опублікування.

Нагадаємо, що в договорі про ціноутворення визначаються звичайні ціни та порядок їх застосування.

Як і було передбачено проектом, у формі відображаються дані про:

– юридичних осіб, що здійснюють контроль за господарською діяльністю великого платника податків, контрольованих таким платником податку або перебувають під спільним контролем з таким платником податку;

– учасників об'єднання підприємств;

– фізичних осіб або членів їхніх сімей, які здійснюють контроль за великим платником податків;

– посадових осіб великого платника податків, уповноважених здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або припинення правових відносин, а також про членів їхніх сімей.

Лист ДПСУ від 23.01.2013 р. № 1126/6/23-50-0114

ДПСУ зазначила, що якщо договір оперативної оренди (лізингу) чи концесії зобов'язує або дозволяє орендарю чи концесіонеру здійснювати ремонт та поліпшення об'єкта оперативної оренди (лізингу) чи концесії, частина вартості такого ремонту та поліпшень у сумі, що перевищує віднесу на витрати, амортизується орендарем чи концесіонером як окремий об'єкт в порядку, встановленому для групи основних засобів, до якої належить об'єкт оперативної оренди (лізингу) чи концесії, який відремонтовано або поліпшено.

У разі повернення орендарем об'єкта оперативної оренди/лізингу після закінчення дії договору:

– орендар у звітному періоді, в якому виникають такі обставини, збільшує витрати на суму вартості ремонту/поліпшення об'єкта оренди, яка амортизується, за вирахуванням сум накопиченої амортизації такого об'єкта основних засобів;

– орендодавець не враховує суму витрат, здійснених орендарем для поліпшення такого об'єкта.

Якщо орендодавець здійснює компенсацію витрат, понесених орендарем на ремонт/поліпшення об'єкта оперативної оренди/лізингу, то:

– орендар включає суму такої компенсації в доходи за датою їх визнання згідно з положеннями (стан-дартами) бухгалтерського обліку та відображає їх у рядку 03.7 додатка ІВ до декларації з податку на прибуток;

– орендодавець включає суми компенсації до складу інших витрат у звітному періоді, в якому вони були здійснені, і відображає їх у рядку 06.4.39 додатка ІВ до декларації.

Податок на доходи фізичних осіб

Наказ Мінфіну від 07.03.2013 р. № 384

Відповідно до нового порядку, повідомлення про порушення застосування податкової соціальної пільги вважається надісланим (врученим), якщо його

передано посадовій особі юридичної особи під розписку або надіслано листом з повідомленням про вручення.

Повідомлення вважається направленим роботодавцю-фізичній особі, якщо його вручено йому особисто або направлено на адресу місця проживання.

Раніше надіслане повідомлення про порушення може бути відкликано листом органу ДПС.

Структурний підрозділ органу ДПС, у день отримання копії повідомлення про порушення з датою вручення або повідомлення про вручення із зазначенням причин невручення вносить дані до реєстру та долучає отримані документи до справи роботодавця.

Державана допомога, єдиний соціальний внесок

Закон від 16.04.2013 р. (законопроект від 18.02.2013 р. № 2313)

Законом скорочено перелік документів, які необхідно подавати для призначення допомоги при народженні дитини. Такими документами згідно із законом є паспорт або інший документ, що посвідчує особу, свідоцтво про народження дитини та заява в довільній формі одного з батьків (опікуна), з яким постійно проживає дитина.

Вказаний перелік документів є вичерпним.

Постанова ФСС на ВБ від 29.03.2013 р. № 361

ФСС на ВБ відновив чинність своєї постанови від 12.04.2012 р. № 327 «Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю» та продовжив її дію до 30.11.2013 р.

Враховуючи це, відповідно до Постанови № 327, мінімальний розмір допомоги по безробіттю стано-вить:

- для застрахованих осіб – 882 грн (з 01. 01.2013);
- для незастрахованих осіб – 544 грн (з 01. 01.2012).

Лист ПФУ від 27.03.2013 р. № 3696/С-11

ПФУ повідомив, що суми страхових внесків, своєчасно не сплачені страхувальниками, вважаються простроченою заборгованістю.

Виключень або пільг щодо нарахування та сплати страхових внесків для фізичних осіб-підприємців, які є інвалідами, законодавством не передбачено.

Якщо страхувальник, який одержав вимогу ПФ про сплату недоїмки, протягом 10 робочих днів не сплатив суму недоїмки або не узгодив вимогу з ПФ, вимога про сплату недоїмки податиться до виконавчої служби.

Довідка про відсутність заборгованості для зняття з обліку надається органом ПФ фізичній особі-підприємцю після остаточного розрахунку.

Лист ПФУ від 26.03.2013 р. № 7639/03-10

ПФУ нагадав, що за несплату або несвоєчасну сплату ЄСВ накладається штраф у розмірі 10 % своєчасно не сплачених сум.

На суму недоїмки нараховується пеня з розрахунку 0,1 % суми недоплати за кожний день прострочення платежу. Нарахування пені починається з першого календарного дня, наступного за днем закінчення строку внесення відповідного платежу, до дня його фактичної сплати (перерахування) включно.

Лист ПФУ від 22.03.2013 р. №3774/К-2

ПФУ повідомив, що фізособи-єдиноподатники, які одночасно є найманими працівниками, не звільнені від сплати ЄСВ. Вони сплачують його навіть у період відпустки протягом одного календарного місяця на рік або хвороби (за умови тривалості непрацездатності протягом 30 і більше днів).

Наказ Мінсоцполітики від 19.03.2013 р. № 136

Мінсоцполітики затвердило форму повідомлення про можливе зупинення (скорочення) виробництва.

Повідомлення подається підприємствами незалежно від форми власності та підпорядкування, діяльність яких пов'язана з виробництвом продукції, до центру зайнятості за місцем реєстрації особи як платника ЄСВ.

Повідомлення подається не пізніше дати початку зупинення (скорочення) виробництва.

Наказ Мінсоцполітики від 18.03.2013 р. № 123

Мінсоцполітики скасувало форму звітності № 5-ПН «Звіт про прийнятих працівників» та порядки:

- надання матеріальної допомоги в період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного;
- надання роботодавцю дотації на створення додаткових робочих місць для працевлаштування безробітних;
- надання дотації роботодавцю для забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем.

Лист ПФУ від 14.03.2013 р. № 3243/Я-4

ПФУ зазначав, що платники ЄСВ – фізичні особи, на яких не поширюється дія закону про держреєстрацію, приймаються на облік в органах ПФ за місцем проживання не пізніше наступного робочого дня з дня отримання від них заяви.

Заява подається в 10-денний строк з дня початку провадження відповідної діяльності або укладення трудового договору з найманим працівником чи укладення договору цивільно-правового характеру з фізичною особою.

Лист ФСС з ТВП від 13.03.2013 р. № 04-29-666

ФСС із ТВП нагадав, що матеріальну допомогу разового характеру (допомога на лікування, на оздоровлення дітей, допомога окремим працівникам за сімейними обставинами тощо) слід включати до роз-рахунку лікарняних. Проте, якщо працівник з поважних причин не працював (хворів або перебував у декретній відпустці), така допомога включається лише пропорційно відпрацьованому часу.

Матеріальну ж допомогу, яка має систематичний характер, враховують у повному обсязі незалежно від повноти відпрацьованого місяця, за виключенням, коли працівник не працював з поважних причин увесь місяць розрахункового періоду.

Лист ПФУ від 11.03.2013 р. № 6211/03-20

ПФУ вважає, що оплата житла за договором найму (оренди), укладеним для проживання працівника підприємства, є базою для нарахування ЄСВ, оскільки вона є компенсаційною виплатою в натуральній формі і відповідно до чинного законодавства належить до фонду оплати праці.

Лист ПФУ від 15.01.2013 р. № 1074/03-20

ПФУ повідомив, що вартість орденів, медалей, нагрудних знаків, кубків, дипломів, грамот та квітів, якими відзначаються працівники та особи, які не перебувають у трудових відносинах з підприємством, не є базою для нарахування ЄСВ, оскільки вони не належать до заробітної плати.

Державне регулювання Перевірки. Контроль. Штрафи.

Указ Президента України
від 17.04.2013 р. № 220/2013

Зазначеним Указом визначені такі повноваження Державної інспекції з контролю за цінами, які мають значення для суб'єктів господарювання:

- контроль (нагляд) за дотриманням, зокрема, суб'єктами господарювання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;
- надання суб'єктам господарювання обов'язкові до виконання приписи про усунення порушень вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;
- прийняття рішень про застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;
- проведення в установленому порядку планових та позапланових перевірок;
- розгляд справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку формування, встановлення та застосування цін і тарифів;

– звернення до суду з позовами про стягнення до бюджету коштів у разі прийняття рішення про порушення вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Постанова КМУ від 17.04.2013 р. № 276

До критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в галузі рибного господарства, належать:

- видовий склад об'єктів аквакультури;
- значення водного об'єкта (загальнодержавне або місцеве);
- обсяг вилучення водних біоресурсів;
- наявність порушень вимог законодавства у галузі рибного господарства.

Визначено три ступені ризику суб'єктів господарювання в галузі рибного господарства:

- а) високий – планова перевірка не частіше одного разу на рік;
- б) середній – планова перевірка не частіше одного разу на три роки;
- в) незначний – планова перевірка не частіше одного разу на п'ять років.

Лист Міндоходів від 10.04.2013 р. № 24/2-3/65

Міндоходів роз'яснило застосування відповідних засобів для забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що поміщуються в митний режим транзиту.

Товари, транспортні засоби комерційного призначення, що переміщуються в митному режимі тран-зиту, повинні:

- 1) перебувати в незмінному стані, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування і зберігання;
- 2) не використовуватися з жодною іншою метою, крім транзиту;
- 3) бути доставленими в митний орган призначення до закінчення строку, визначеного ст. 95 Митного кодексу України;
- 4) мати неушкоджені засоби забезпечення ідентифікації у разі їх застосування.

Перевірка цілісності та відповідності накладених засобів забезпечення ідентифікації при надходженні товарів до митних органів призначення може здійснюватися посадовими особами митних органів доку-ментально або безпосередньо у випадках прийняття рішення про проведення митного огляду (переогляду) транспортних засобів і товарів.

Лист ДПСУ від 29.03.2013 р. № 1870/А/22-2314

Зазначеним листом зафіксована така позиція ДПСУ з питань проведення перевірок платників податків:

- а) платник податків має право подати заперечення на акт перевірки протягом п'яти робочих днів з дня отримання такого акта, включаючи такий день;

б) платник податків має право подати органу ДПС протягом п'яти робочих днів з дня отримання акта перевірки, документи, які зазначені в такому акті перевірки як такі, що відсутні;

в) платник податків, на вимогу працівників органу ДПС після початку проведення ними фактичної перевірки, зобов'язаний подати відповідні документи, які підтверджують правильність декларування показників декларації і звітів, у тому числі калькуляцію собівартості продукції, яка використовується при веденні бухгалтерського та податкового обліку і пов'язана з нарахуванням та сплатою податків.

Постанова КМУ від 27.03.2013 р. № 232

Постановою внесено зміни до Порядку видачі погодження на ввезення на територію України засобів захисту рослин, затвердженого постановою КМУ від 28.12.2011 р. № 1378.

Згідно із змінами Держфітослужбі надано право проводити перевірку поданих заявником документів, з'ясовувати наявність реєстраційного посвідчення про державну реєстрацію препарату та ліцензії, що підтверджує право заявника на провадження господарської діяльності з торгівлі пестицидами та агрохімікатами (тільки регуляторами росту рослин), виданих відповідними центральними органами виконавчої влади, а також сертифіката якості засобів захисту рослин.

Наказ Мінфіну від 14.03.2013 р. № 395

Цим наказом Мінфін вводить новий Порядок податкової перевірки фізичних осіб та скасовує анало-гічний наказ, прийнятий ДПАУ ще 24.12.2010 р. за № 1003. Він поширюється на платників податків – фізичних осіб (резидентів, нерезидентів), у тому числі самозайнятих осіб, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з ПКУ. Проте основні положення нового Порядку в порівнянні зі скасованим не змінилися.

Перед початком проведення документальної перевірки посадова особа, відповідальна за проведення перевірки, зобов'язана прийняти надані платником податків оригінали документів, пов'язаних із провадженням діяльності за період, що перевіряється. Зазначені документи приймаються за описом, складеним платником податків за власним бажанням.

Опис наданих для перевірки документів складається у двох примірниках особисто платником податків у присутності посадової особи, відповідальної за проведення перевірки.

В описі в обов'язковому порядку зазначається кожний переданий документ із зазначенням його найменування, номера та дати видачі.

Результати документальних перевірок оформлюються у формі акта або довідки. У разі встановлення під час перевірки порушень складається акт, а у разі відсутності порушень – довідка.

Лист НБУ від 06.03.2013 р. № 11-17/736/2821

Своїм листом НБУ зафіксував такі положення:

– гранична сума готівкового розрахунку одного підприємства (підприємця) з іншим підприємством (підприємцем) протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами встановлена у розмірі 10 тис. грн;

– зазначене обмеження поширюється на розрахунки підприємств (підприємців) між собою, але не поширюється на розрахунки підприємств (підприємців) з фізичними особами.

При цьому кількість підприємств (підприємців), з якими здійснюються розрахунки, протягом дня не обмежується;

– обмеження у розмірі 10 тис. грн не поширюється на операцію з виплати підприємством фізичній особі за договором купівлі-продажу рухомого майна готівкою з каси;

– сплата керівником підприємства митного збору в сумі, що перевищує 10 тис. грн – у цій ситуації керівник виступає від імені підприємства і на підприємство поширюється обмеження, визначене п. 2.3. Положення № 637.

Лист НБУ від 05.03.2013 р. № 25-313/2725

НБУ зазначив, що суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечувати можливість здійснення держателями електронних платіжних засобів розрахунків за продані товари надані послуги) з використанням електронних платіжних засобів.

Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання вимог щодо здійснення розрахунків з використанням електронних платіжних засобів, які визначає КМУ, здійснює ПСУ, а за забезпеченням захисту прав утримувачів електронних платіжних засобів на здійснення зазначених розрахунків – орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів.

За незабезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів передбачена адміністративна відповідальність. Розглядом таких справ займаються органи податкової служби.

Також забороняється встановлення продавцем, який зобов'язаний приймати до сплати електронні платіжні засоби, будь-яких обмежень на використання споживачем таких засобів. За порушення цієї вимоги передбачено відповідальність у вигляді штрафу в розмірі 500 н.м.д.г.

Ліквідація та банкрутство

Постанова КМУ від 01.04.2013 р. № 244

Постановою затверджено Порядок відчуження в процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів.

Основними положеннями вказаного Порядку є такі:

– заходи щодо забезпечення вимог кредиторів стосовно майна боржника, яке підлягає відчуженню згідно з планом санації, скасовуються ухвалою господарського суду;

– керуючий санацією забезпечує визначення початкової вартості майна боржника, що відчужується, відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність;

– відчуження майна здійснюється шляхом утворення на базі майна боржника господарського товариства. Вид господарського товариства зазначається в плані санації. До статутного (складеного) капі-талу господарського товариства передаються майнові активи (майно та майнові права), у тому числі відступаються права вимоги, а також переводяться борги за вимогами поточних кредиторів;

– початкова вартість майна боржника є вартістю майнових активів, які впливають на визначення розміру статутного (складеного) капіталу новоутвореного господарського товариства;

– розмір статутного (складеного) капіталу новоутвореного господарського товариства визначається як різниця між вартістю майнових активів та вартістю боргів за вимогами конкурсних кредиторів;

– з моменту затвердження плану санації до моменту утворення господарського товариства не допускається задоволення боржником поточних вимог, які визначені в плані санації як такі, що переводяться до новоутвореного господарського товариства в процесі заміщення активів;

– документом, що засвідчує внесок у статутний (складений) капітал новоутвореного господарського товариства, є акт приймання-передавання відповідного активу;

– наслідком невиконання процедури відчуження в процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів є або укладення мирової угоди, або перехід до процедури ліквідації боржника.

Наказ Мін'юсту від 26.03.2013 р. № 541/5

Зазначеним наказом визначено порядок формування, ведення й користування відомостями з Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України.

Підставою для внесення відомостей до Єдиного реєстру є:

– видача свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора);

– переоформлення або видача дубліката свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора);

– рішення дисциплінарної комісії та наказ Міністерства юстиції України про накладання на арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) дисциплінарного стягнення;

– припинення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).

Доступ до інформації, яка міститься в Єдиному реєстрі, здійснюється через веб-сайт Єдиного реєстру. Відображена на веб-сайті Єдиного реєстру інформація є відкритою і її отримання є безоплатним.

Закон України від 22.03.2013 р. № 155-VII

Верховною Радою України внесено зміни до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», відповідно до яких справи про банкрутство гірничих підприємств (гірничодобувні підприємства, шахти, рудники, копальні, кар'єри, розрізи, збагачувальні фабрики, шахтовуглебудівні підприємства), у статутних капіталах яких частка держави становить не менше ніж 25 %, не порушуються з дня набрання чинності Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» до 1 січня 2015 р., крім тих, що ліквідуються за рішенням власника.

Фінансовий моніторинг

Постанова КМУ від 01.04.2013 р. № 244

Постановою затверджено Порядок відчуження у процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів.

Основними положеннями вказаного Порядку є такі:

– заходи щодо забезпечення вимог кредиторів стосовно майна боржника, яке підлягає відчуженню згідно з планом санації, скасовуються ухвалою господарського суду;

– керуючий санацією забезпечує визначення початкової вартості майна боржника, що відчужується, відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність;

– відчуження майна здійснюється шляхом утворення на базі майна боржника господарського товариства. Вид господарського товариства зазначається в плані санації. До статутного (складеного) капіталу господарського товариства передаються майнові активи (майно та майнові права), у тому числі відступаються права вимоги, а також переводяться борги за вимогами поточних кредиторів;

– початкова вартість майна боржника є вартістю майнових активів, які впливають на визначення розміру статутного (складеного) капіталу новоутвореного господарського товариства;

– розмір статутного (складеного) капіталу новоутвореного господарського товариства визначається як різниця між вартістю майнових активів та вартістю боргів за вимогами конкурсних кредиторів;

– з моменту затвердження плану санації до моменту утворення господарського товариства не допускається задоволення боржником поточних вимог, які визначені в плані санації як такі, що переводяться до новоутвореного господарського товариства в процесі заміщення активів;

– документом, що засвідчує внесок у статутний (складений) капітал новоутвореного господарського товариства, є акт приймання-передавання відповідного активу;

– наслідком невиконання процедури відчуження в процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів є або укладення мирової угоди, або перехід до процедури ліквідації боржника.

Ліцензії, патенти, дозволи

Постанова НБУ від 02.04.2013 р. № 118

Перелік тарифів на послуги з реєстрації установ банків, надання ліцензій на здійснення банківських операцій, операцій з валютними цінностями та інших послуг, що надаються Нацбанком, доповнений тарифом за надання або переоформлення ліцензії на переказ коштів у нацвалюті без відкриття рахунків небанківським фінансовим установам.

Тариф становить 26 100 грн.

Зовнішньо-економічна діяльність, митне регулювання, валюта та іноземні інвестиції

Проект Закону України від 30.04.2013 р. № 2934-1

Проект передбачає введення з 1 липня 2013 р. Пенсійного збору з операцій купівлі безготівкової іноземної валюти за ставкою 1 %.

Лист Міндоходів від 19.04.2013 р. № 24/2.4-7/361

З метою захисту вітчизняного ринку від неякісних і фальсифікованих лікарських засобів та недопущення ввезення в Україну лікарських засобів і виробів медичного призначення з порушенням митного законодавства, Міндоходів попросило митниці активізувати заходи, спрямовані на:

- недопущення незаконного ввезення лікарських засобів і виробів медичного призначення;
- контроль зовнішньоекономічних операцій, пов'язаних із ввезенням в Україну лікарських засобів і виробів медичного призначення;
- здійснення аналітично-пошукової роботи, спрямованої на виявлення та протидію незаконному ввезенню в Україну лікарських засобів і виробів медичного призначення.

Особливу увагу зосередити на запобіганні, виявленні та припиненні фактів незаконного переміщення лікарських засобів громадянами, а також у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Лист ДПСУ від 18.03.2013 р. № 4198/6/18-3115

ДПСУ розглянула особливості реєстрації представництва як платника податків і відзначила таке.

Для постановки на облік постійні представництва нерезидентів та представництва іноземних юридичних осіб зобов'язані звернутися протягом 10 календарних днів з дня їх державної реєстрації (акредитації, легалізації) до органів податкової служби за своїм місцезнаходженням.

Взяття на облік за основним місцем обліку таких підрозділів здійснюється не пізніше наступного робочого дня з дня надходження від них відповідної заяви.

Для постановки на облік представництво іноземної компанії або постійне представництво подає до органу податкової служби за своїм місцезнаходженням:

- заяву відповідної форми (для представництв – заява за ф. № 1-ОПП, для постійних представництв нерезидентів – заяву про реєстрацію постійного представництва нерезидента як платника податку на прибуток за ф. № 1-РПП);
- копію документа, що підтверджує присвоєння коду ЄДРПОУ;
- копію документа про реєстрацію, легалізацію, акредитацію, створення і т. п.

Грошові розрахунки, РРО

Наказ Міндоходів від 26.04.2013 р. № 82

Міндоходів скасувало наказ ДПСУ про затвердження держреєстру РРО та затвердило цей реєстр своїм наказом.

У зв'язку з тим, що податкове міністерство зробило такий вчинок, не чекаючи отримання законних повноважень на виконання функцій податкової служби, правовий статус держреєстру РРО виявився під питанням, що ставить під сумнів правомірність нарахування будь-яких штрафних санкцій, пов'язаних з порушенням вимог щодо його застосування.

Галузі і сфери діяльності

Інформаційні технології та телекомунікації

Рішення НКРЗІ від 04.04.2013 р. № 196

Відповідно до рішення НКРЗІ №196 з 01.05.2013 року набирають чинності нові Граничні тарифи на загальнодоступні телекомунікаційні послуги.

Очікується, що буде збільшено абонентську плату за користування послугами місцевого телефонного зв'язку.

Транспортні та експедиторські послуги

Наказ Держкомстату від 19.03.2013 р. № 95

Цим наказом Держкомстат скасував типову форму № 3 «Подорожній лист службового легкового автомобіля».

Для цілей бухгалтерського та податкового обліку подорожні листи легкових автомобілів використовуються досі, наприклад, для підтвердження списання ПММ.

Після того як зазначений вище наказ № 95 набере чинності роль податково-бухгалтерського документа, що підтверджує використання легкових автомобілів для господарських цілей, може виконувати документ довільної

форми, який відповідає вимогам Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку.

Повідомлення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі від 14.03.2013 р.

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі повідомила про прийняте нею рішення від 28.04.2012 р. № СП-275/2012/4423-08, яким застосовано спеціальні заходи щодо імпорту легкових автомобілів в Україну незалежно від країни походження та експорту.

Спеціальні заходи застосовуються терміном на три роки шляхом запровадження спеціального мита щодо імпорту в Україну вищезазначеної продукції залежно від робочого об'єму циліндрів двигуна:

- понад 1000 куб. см, але не більше як 1500 куб. см – у розмірі 6,46 %;
- понад 1500 куб. см, але не більш як 2200 куб. см – у розмірі 12,95 %.

Постанова КМУ від 03.04.2013 р. № 243

КМУ цією постановою вніс зміни до Порядку здійснення оптової і роздрібною торгівлі транспортними засобами та їхніми складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери.

Змінами передбачено, зокрема, що договори купівлі-продажу транспортних засобів можуть бути оформлені безпосередньо в підрозділах ДАІ, а транспортні засоби, отримані в спадок, можуть бути продані без переєстрації.

Крім того, скасовано вимогу щодо необхідності зняття транспортних засобів з обліку для їх подальшого продажу через торгові організації.

Постановою також визначено, що бланки довідок-рахунків, акти приймання-передачі та, відповідно, номерні знаки для разових поїздок і номерні знаки «Транзит» не є документами суворої звітності.

Будівництво

Наказ Мінбуду від 19.03.2013 р. № 95

Мінбудом затверджено Порядок прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них, громадських будинків та будівель і споруд сільськогосподарського призначення I та II категорій складності, які збудовані без дозволу на виконання будівельних робіт.

Мінбудом встановлено, що звіти про проведення технічного обстеження будівельних конструкцій та інженерних мереж, складені після 5 січня 2013 р., є чинними при поданні документів для прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них, збудованих у період з 5 серпня 1992 р. до 12 березня 2011 р. та громадських будинків I і II категорій складності, які збудовані до 12 березня 2011 р.

На основі інформації, отриманої під час технічного обстеження, з урахуванням даних технічного паспорта, а також проектної та іншої технічної

документації на об'єкт складається звіт про проведення технічного обстеження будівельних конструкцій та інженерних мереж об'єкта.

Технічне обстеження об'єктів індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, прибудов до них загальною площею до 300 кв. м включно, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них загальною площею до 100 кв. м включно проводиться під час їх технічної інвентаризації з подальшою видачею технічного паспорта.

Прийняття в експлуатацію об'єктів здійснюється безоплатно територіальними органами Держархбудінспекції України протягом 10 робочих днів з дня подання заяви власниками (користувачами) земельних ділянок, на яких розміщені такі об'єкти, за результатами технічного обстеження цих об'єктів шляхом реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації.

Зареєстрована декларація є підставою для укладення договорів про постачання на прийнятий в експлуатацію об'єкт необхідних для його функціонування ресурсів – води, газу, тепла, електроенергії, внесення даних про такий об'єкт до державної статистичної звітності та оформлення права власності на нього.

Фінансові послуги

Лист НБУ від 11.04.2013 р. № 29-209/4174/4330

Вимоги щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку надходжень із-за меж України в іноземній валюті на користь фізосіб не застосовуються щодо співробітників дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав в Україні та представництв міжнародних організацій в Україні, якщо останні не є громадянами України або не проживають у ній постійно та акредитовані в МЗС України.

Рішення НКЦПФР від 26.03.2013 р. № 429

Рішенням затверджено Положення, що регламентує порядок здійснення клірингової діяльності, здійснення клірингу за договорами щодо ЦП розрахунковим центром з обслуговування договорів на фінансових ринках, Центральним депозитарієм ЦП і кліринговими установами.

Клірингову діяльність за договорами щодо ЦП, укладеними на певній біржі, може вести тільки та особа, яка має ліцензію на здійснення клірингової діяльності.

Особа, яка здійснює кліринг, для здійснення клірингової діяльності без 100 % попереднього депонування і резервування активів має розробити й затвердити положення про гарантійний фонд.

Керівник і працівники особи, яка здійснює кліринг, що безпосередньо залучені до клірингової діяльності, повинні мати кваліфікацію спеціаліста з клірингової діяльності.

Рішення НКЦПФР від 12.03.2013 р. № 312

Перелік документів, які КУА подає до НКЦПФР з метою реєстрації регламенту та внесення пайового інвестиційного фонду до Єдиного держреєстру ІСІ, доповнено оригіналом аудиторського висновку про фінансовий стан КУА станом на перше число поточного кварталу, у якому подаються документи.

Про залишення заяви щодо реєстрації регламенту ІСІ і внесення ІСІ до ЄДРІСІ, змін до регламенту ІСІ без розгляду НКЦПФР повідомляє заявника у письмовій формі протягом 15 календарних днів.

Перелік документів, які КУА подає до НКЦПФР для реєстрації змін до проспекту емісії інвестсертифікатів, доповнено:

– довідкою в довільній формі щодо об'єктів інвестування із зазначенням орієнтовних обсягів використання коштів спільного інвестування на такі інвестиції та їх економічної доцільності, обґрунтування суми заявленого пайового капіталу;

– оригіналом або копією платіжного документа, що підтверджує сплату держмита.

Рішення НКЦПФР від 12.03.2013 р. № 311

Затверджене аналізованим рішенням положення регулює питання взаємодії осіб, що зобов'язані розкривати інформацію на фондовому ринку, з особою, уповноваженою НКЦПФР на розміщення інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР про ринок цінних паперів.

Суб'єкт розкриття інформації проходить процедуру реєстрації шляхом заповнення ідентифікаційного бланка на сайті бази даних про ринок ЦП у мережі Інтернет.

Роздрукована паперова форма ідентифікаційного бланка завіряється підписом керівника та печаткою суб'єкта розкриття інформації і подається або надсилається рекомендованим листом. Інформація, зазначена в електронній та паперовій формах, повинна бути ідентичною. У разі зміни відомостей, зазначених в ідентифікаційному бланку, суб'єкт розкриття інформації протягом 24 год з моменту їх виникнення змінює реєстраційні дані.

Суб'єкт розкриття інформації направляє уповноваженій особі НКЦПФР інформацію шляхом відправки її з особистого кабінету (веб-сторінки на сайті бази даних про ринок ЦП).

Уповноважена особа НКЦПФР протягом 60 хв з моменту отримання інформації відправляє на адресу електронної пошти відправника повідомлення, яке підтверджує отримання інформації.

Рішення НКЦПФР від 26.02.2013 р. № 249

Затверджений аналізованим рішенням порядок регулює реєстрацію випусків акцій акціонерних товариств з держчасткою, створених до набрання чинності ЗУ «Про цінні папери та фондовий ринок», випуск акцій яких не

zareєстрований, а також переведення таких випусків у систему депозитарного обліку.

Реєстрація випуску здійснюється НКЦПФР.

Датою отримання заяви про реєстрацію випуску акцій є дата реєстрації заяви в підрозділі органу реєстрації, який виконує функції реєстрації вхідної кореспонденції.

Протягом 25 робочих днів з дати отримання документів для реєстрації орган реєстрації здійснює реєстрацію і видає свідоцтво про реєстрацію, яке є підставою для присвоєння акціям міжнародного ідентифікаційного номера.

Реєстрація здійснюється за умови повної оплати статутного капіталу. Право власності на акції виникає з моменту їх зарахування на рахунок у ЦП власника в зберігача.

Рішення НКЦПФР від 26.02.2013 р. № 248

Рішенням затверджено Порядок реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, що створюються в процесі приватизації та корпоратизації.

Реєстрація випуску акцій здійснюється НКЦПФР.

За письмовою заявою емітента, до прийняття рішення про реєстрацію випуску акцій і не пізніше закінчення встановленого терміну для розгляду документів, орган реєстрації може повернути всі документи, подані для реєстрації, на доопрацювання.

Після доопрацювання документи для реєстрації випуску акцій подаються в загальному порядку.

Розпорядження НКДРРФП від 26.02.2013 р. № 640

Аудитори, які отримали свідоцтва Держфінпослуг і Нацкомфінпослуг, мають право проводити аудиторські перевірки небанківських фінустанов і надавати аудиторські висновки згідно з виданими свідоцтвами до 30.06.2013 р. Нацкомфінпослуг заносить аудиторську фірму або аудитора до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити перевірки фінустанов, подовжує термін дії свідоцтва, вносить зміни до реєстру, видає дублікат свідоцтва на підставі заяви й пакета документів, що подаються заявником.

Свідоцтво видається на термін дії свідоцтва про включення до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, виданого Аудиторською палатою.

Рішення НКЦПФР від 19.02.2013 р. № 366

Відповідно до внесених змін до Типового договору андеррайтингу андеррайтер ЦП біржового ІСІ зобов'язується забезпечувати придбання ЦП при їх первинному розміщенні, забезпечувати продаж емітентом раніше викуплених ЦП або пред'явлення до викупу ЦП такого інституту, підтримувати котирування (ціни попиту та пропозиції) ЦП на визначеній проспектом емісії фондовій біржі.

Права андеррайтера розширено за рахунок:

– здійснення покупки ЦП в емітента з подальшим їх перепродажем інвесторам;

– надання консультаційних послуг з емісії, обігу та обліку ЦП, щодо прав і обов'язків емітента, інвестора або особи, яка видала неемісійні ЦП, за обігом та обліком інших фінансових інструментів, а також щодо здійснення фінансових інвестицій у зазначені ЦП та інші фінансові інструменти.

Рішення НКЦПФР від 12.02.2013 р. № 160

Аудиторський висновок, який подається в НКЦПФР при отриманні ліцензії на здійснення профдіяльності на ринку ЦП, має бути складено відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (МСА).

За результатами аудиту річної фінзвітності складається аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора). За результатами огляду квартальної фінзвітності складається висновок (звіт) щодо огляду проміжної фінзвітності.

Аудитор може надати модифікований або негативний звіт щодо огляду, якщо його увагу привернув будь-який факт, що дає йому підстави вважати, що необхідно зробити істотне коригування проміжної фінзвітності.

Рішення НКЦПФР від 05.02.2013 р. № 132

Внесеними змінами до Порядку реєстрації випуску опціонних сертифікатів та проспекту їх емісії встановлено таке.

У разі емісії опціонних сертифікатів з поставкою, базовим активом яких є об'єкт будівництва, емітент повинен бути власником або користувачем земельної ділянки.

Визначено документи, які представляє емітент для реєстрації випуску опціонних сертифікатів і проспекту їх емісії.

У разі здійснення емісії різними серіями на кожен з них оформляється окреме тимчасове свідоцтво про реєстрацію випуску.

Емітент має право оформити проспект емісії двома частинами (базовий проспект і проспект відповідного випуску), які підлягають реєстрації НКЦПФР. Базовий проспект і перший проспект емісії подаються для реєстрації одночасно.

Спирт та тютюн

Постанова КМУ від 29.04.2013 р. № 321

Введення марки акцизного податку нового зразка для алкогольних напоїв і тютюнових виробів вітчизняного та імпортного виробництва перенесено на 1.08.2013 р.

Об'єкти правовідносин

Земля

Постанова КМУ від 15.04.2013 р. № 268

Постановою затверджено Порядок повідомлення власників та користувачів земельних ділянок, розташованих у межах охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів, про встановлені обмеження у використанні таких земельних ділянок.

Зокрема, передбачено, що підприємство магістральних трубопроводів один раз на рік не пізніше 30 квітня за власні кошти повинно оприлюднювати в друкованих засобах масової інформації місцевої або регіональної сфери розповсюдження і на власному веб-сайті оголошення про проходження магістрального трубопроводу територією земельних ділянок конкретних власників і користувачів.

Постановою визначена інформація, яка має міститися в зазначеному оголошенні.

Наказ Держземагентства від 09.04.2013 р. № 142

Викладено в новій редакції, доведено до відома територіальних органів Держземагентства й рекомендовано для використання в їхній роботі Методичні рекомендації щодо реалізації головними управ-ліннями Держземагентства в областях, містах Києві та Севастополі повноважень з:

- передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у власність або користування (на безконкурентних засадах) для всіх потреб;
- поновлення договорів оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності та/або внесення змін до них.

Наказ Мін'юсту від 02.04.2013 р. № 607/5

Наказом затверджено порядок, який визначає процедуру взаємодії системи органів державної реєстрації прав і державних реєстраторів прав на нерухоме майно під час проведення державної реєстрації права власності та/або речових прав на окреме визначене наказом нерухоме майно. Зокрема, порядок застосовується у разі реєстрації прав, що виникають:

- на новосформовані земельні ділянки лісогосподарського, природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення, водного й природно-заповідного фонду загальною площею понад 1 га;
- на підставі договору оренди, суперфіцію, емфітевзису земельної ділянки між організатором земельних торгів і переможцем торгів;
- на земельні ділянки, сформовані в порядку відведення земельної ділянки із земель державної та комунальної форми власності в разі підготовки лотів до проведення земельних торгів;
- на нерухоме майно загальною площею понад 5000 кв. м.

Вказівка Генпрокуратури від 18.03.2013 р. № 42

Генпрокуратура для підвищення ефективності нагляду за додержанням і застосуванням законів у сфері земельних відносин надала відповідні вказівки нижчестоящим органам.

Зокрема, прокурорів нижчого рівня зобов'язано постійно вивчати інформацію, розміщену в Єдиному державному реєстрі судових рішень, а також отриману від органів державної влади та органів місцевого самоврядування; контролювати перебіг судового розгляду в кримінальних провадженнях у цій сфері; до п'ятого числа кожного місяця надсилати до Генпрокуратури визначену у вказівці інформацію за фор-мами, що додаються до документа; надавати пропозиції щодо вдосконалення земельного законодавства, усунення проблемних питань, що виникають під час діяльності прокурорів щодо захисту інтересів громадян і держави у сфері земельних відносин.

Головним критерієм оцінки ефективності цієї діяльності Генпрокуратура визначила реальне поновлення прав громадян та інтересів держави, територіальних громад, у тому числі фактичне повернення землі в державну й комунальну власність.

Наказ Мінагропроду від 14.03.2013 р. № 179

Наказом затверджено порядок, який встановлює процедуру одержання від центральних і місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів АРК, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, власників і користувачів, у тому числі орендарів, земельних ділянок документів, матеріалів та іншої інформації, необхідних для здійснення державного нагляду (контролю) за використанням та охороною земель, виклику громадян, у тому числі посадових осіб, для одержання від них усних або письмових пояснень з питань, пов'язаних з порушенням земельного законодавства, а також процедуру оскарження дій посадових осіб Держсільгоспінспекції України.

Для отримання документів, матеріалів та іншої інформації державний інспектор надсилає відповідне клопотання, форму якого наведено у дод. 1 до порядку.

У разі невиконання вказаного клопотання, надання державному інспектору неправдивої інформації чи вчинення інших перешкод державний інспектор складає протокол про адміністративне правопорушення.

Для одержання усних або письмових пояснень з питань, пов'язаних з порушенням вимог земельного законодавства, державний інспектор викликає громадян до інспекційного органу шляхом направлення повідомлення, форму якого наведено у дод. 3 до порядку.

Зазначені вище клопотання і повідомлення вручаються (надсилаються) суб'єктам господарювання виключно під час здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) у терміни проведення таких заходів.

Дії державного інспектора можуть бути оскаржені керівнику інспекційного органу, у якому працює державний інспектор, керівнику вищестоящего органу вищого рівня або до суду. Подання скарги на дії державного інспектора призупиняє їх виконання до розгляду скарги по суті.

Наказ Держземагентства від 07.03.2013 р. № 105

Визнано таким, що втратив чинність, Наказ Держземагентства України від 29.12.2012 р. № 686 «Про затвердження примірних зразків оголошення про проведення земельних торгів та повідомлення про результати земельних торгів».

Лист Держземагентства від 03.04.2013 р. № 5601/17/11-13

Держземагентство роз'яснило, що неможливо винести (встановити) межі земельної ділянки в натурі (на місцевості), яка необхідна для обслуговування вбудованого приміщення в нежитловій багатоповерховій будівлі та закріпити їх межовими знаками, скласти акт прийому-передачі межових знаків на зберігання та акт визначення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), які відповідно до ст. 15 Закону України «Про оренду землі» є невід'ємними частинами договору оренди землі.

Враховуючи наведене, надати в оренду або передати у власність (викуп) земельну ділянку для обслуговування вбудованого приміщення в нежитловій багатоповерховій будівлі неможливо, оскільки неможливо створити об'єкт земельних відносин – земельну ділянку, не порушуючи єдиний комплекс нерухомого майна – виділити приміщення будинку як окрему будівлю і надати йому окрему адресу, яка необхідна для визначення місця розташування земельної ділянки як складової поняття «земельна ділянка».

Таким чином, виходячи із ситуації, що склалася, на земельну ділянку може бути укладено договір оренди землі, у якому сторонами (орендарями) виступатимуть кілька осіб (множинність сторін). Нарахування орендної плати у цьому разі здійснюватиметься пропорційно тій частині площі будівлі, що перебуває у власності кожного співвласника.

Лист Держземагентства від 03.04.2013 р. № 5602/17/7-13

У листі наголошується, що земельні сервітути щодо права будівництва та обслуговування об'єктів передачі електричної енергії встановлюються на підставі договору про встановлення земельного сервітуту між експлуатуючим підприємством і власниками чи постійними користувачами земельних ділянок, укладеного в порядку, встановленому Цивільним кодексом України.

Лист Держземагентства від 03.04.2013 р. № 5603/17/11-13

Держземагентство вважає, що потреба в переоформленні права постійного користування земельною ділянкою виникає в разі реорганізації суб'єкта господарювання, який використовує земельну ділянку на підставі державного акта на право постійного користування землею.

Рішення Київради від 28.02.2013 р. № 89/9146

Київрада вирішила внести зміни до договорів оренди земельних ділянок у частині приведення роз-міру річної орендної плати у відповідність до ст. 288 ПКУ.

Для 1341-ї ділянки, вказаної в додатку до цього рішення, встановлено річну орендну плату в розмірі 3 % від їхньої нормативної грошової оцінки. При цьому обов'язок забезпечити оформлення внесення від-повідних змін до договорів оренди покладено на орендарів.

Органам державної податкової служби Київрада доручила контролювати дотримання орендарями відповідних ділянок вимог цього рішення при подачі суб'єктами господарювання податкових декларацій та обчисленні ними суми орендної плати, при нарахуванні фізичним особам суми орендної плати, а при адмініструванні орендної плати за ці земельні ділянки застосовувати вказаний розмір орендної плати з моменту офіційного оприлюднення цього рішення (опубліковано в газеті «Хрещатик» № 33 (1161) від 2.04.2013 р.).

Вбачається, що аналізоване рішення суперечить цілому ряду законодавчих норм: ч. 1 ст. 19 Конституції України, ч. 3 ст. 653 ЦКУ, ч. 2 ст. 21 Закону України «Про оренду землі» та ін.

Цікаво, що навіть ДПСУ вважає, що якщо рішенням місцевої ради змінено умови договору оренди землі (змінена площа, розмір орендної плати) і зобов'язано внести зміни до договору оренди земельної ділянки державної і комунальної власності, то після внесення таких змін до договору оренди землі суб'єкт господарювання сплачуватиме орендну плату за земельні ділянки згідно з новими умовами – з моменту внесення змін до договору оренди (відповідь датована 29.03.2013 р., міститься в Єдиній базі податкових знань).

Нерухомість

Лист Держреєстру від 15.04.2013 р. № 165/06-15-13

Цим листом доведено до відома органів державної реєстрації прав інформацію щодо видачі свідоцтва про право власності на новозбудовані чи реконструйовані об'єкти нерухомого майна.

Оскільки будівництво об'єкта містобудування є тривалою дією, то державному реєстратору прав на нерухоме майно під час розгляду заяви про державну реєстрацію прав і їх обтяжень і документів, необхідних для проведення такої реєстрації, слід звертати увагу на законодавство, що діяло на час будів-ництва об'єкта нерухомого майна.

Державна реєстрація прав з видачею свідоцтва про право власності на новозбудовані або реконструйовані об'єкти нерухомого майна проводиться за наявності державної реєстрації речового права на земельну ділянку, проведеної відповідно до законодавства, що діяло на момент такої реєстрації.

Для проведення державної реєстрації права власності на нерухоме майно (новозбудовані або реконструйовані об'єкти нерухомого майна) державний реєстратор прав на нерухоме майно приймає до розгляду як перелік інвесторів, які брали участь в інвестуванні та фінансуванні об'єкта будівництва та за якими здійснюється державна реєстрація прав; затверджений загальними зборами кооперативу список членів та/або асоційованих членів кооперативу; перелік осіб, яким належать майнові права на об'єкт будівництва, так і витяги чи довідки з них щодо окремої особи інвестора, члена кооперативу чи особи, якій належать майнові права.

Наказ Міндоходів від 12.04.2013 р. № 699/5/38

Цим наказом затверджено регламент передачі інформації про об'єкти житлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, у тому числі нерезидентів.

Для цілей розрахунку податку на нерухоме майно пакет інформаційних файлів про нерухоме майно формується за даними Реєстру прав власності на нерухоме майно.

Інформаційні файли надаються від Мін'юсту до Міндоходів України до 15 квітня 2013 р. в повному обсязі, а надалі щокварталу протягом 15 робочих днів після закінчення податкового (звітного) кварталу – відомості про права власності на об'єкти нерухомості, записи про державну реєстрацію яких внесені до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно протягом звітного кварталу.

Праця

Постанова Кабінету Міністрів України від 22.04.2013 р. № 350

КМУ затвердив Порядок утворення спеціальних комісій для вжиття заходів щодо запобігання різкому зростанню безробіття під час масового вивільнення працівників.

До повноважень таких комісій належить: аналіз здійснених роботодавцями заходів щодо зменшення кількості вивільнюваних працівників; розгляд питань щодо можливості надання підприємствам, на яких передбачається масове вивільнення працівників, фінансової допомоги у формі пільгових кредитів, відстро-чення платежів до місцевих бюджетів; вивчення питань щодо перепрофілювання або зміни форми власності підприємства; подання пропозицій щодо розширення сфери застосування праці за рахунок створення робо-чих місць у пріоритетних видах економічної діяльності, розвитку малого бізнесу, сприяння підприємницькій діяльності вивільнюваних працівників, фермерських господарств, організації громадських робіт для праців-ників, які втратили частину заробітної плати внаслідок вимушеного скорочення до 50 % передбаченої законодавством тривалості робочого часу у зв'язку із зупиненням (скороченням) виробництва продукції.

Чи можливе економічне зростання в країнах, що розвиваються: проблеми й перспективи перехідних економік

Проблема забезпечення економічного зростання в країнах, що розвиваються, стала предметом обговорення учасників дискусії, проведеної київською книгарнею «Є» і журналом «Український тиждень». Український аспект у глобальному контексті обговорювали відомий французький економіст Ж.-Л. Грео, економіст Л. Шавалюк та народний депутат від партії «Свобода» О. Мирний.

Французький економіст, що тривалий час працював у Національній раді працедавців Франції, член наукової ради аналітичного центру Res Publica і один із небагатьох фахівців, що передбачили фінансову кризу в США 2007 р. («Майбутнє капіталізму», 2005), висловив припущення щодо можливості нової хвилі економічної кризи, корені якої, на його думку, цього разу в Європі й Китаї. Ж.-Л. Грео переконаний, що для забезпечення економічного зростання перехідних економік в умовах глобальної економічної нестабільності слід передусім забезпечити незалежність власної грошової одиниці. Ідеться, зазначимо, про ідею, популярну не лише в країнах, що розвиваються: на недоцільності перебування Франції в зоні єдиної європейської валюти неодноразово наголошувала очільниця Французького національного фронту Марін Ле Пен, а після руйнівної для Європи економічної рецесії цю думку почали підтримувати і вчені-економісти.

На думку Ж.-Л. Грео, великі короточасні ризики є очевидними для провідних економік світу. Пер-ший пов'язаний із падінням економіки Євросоюзу, яке поглиблюється, руйнуючи підприємства, продуктивну зайнятість. Це робить вразливими державні фінанси, які слабнуть від зменшення податкових надходжень, і загрожує банкам збільшенням кількості прострочених кредитів. Спад економіки спричинений рішенням підтримати зону євро, яка є нежиттєздатною, а також проведенням політики жорсткої економії на зарплатах і державних видатках. Усі країни євросони сьогодні перейшли до жорстких заходів: жодна не може покластися на допомогу сусідів для ліпшення свого становища.

Про другий ризик дедалі частіше говорять в економічних медіа. Китай бореться з мильними бульками, спричиненими бумом кредитування, яке лягло тягарем на територіальні громади й будівельні підприємства, що виконують громадські роботи. Коріння цих проблем – у політиці посиленого стимулювання економіки, яка здійснюється від 2008 р. китайською владою і спирається на громадські й приватні інвестиції. Виходячи з цього факту, половина ВВП Китаю сьогодні представлена інвестиціями. І це створює диспропорції. Численні громади, відчуваючи невирішеність своїх питань, беруть нові позики, щоб мати змогу повертати старі, і їх їм дають. Кредитні бульки, як

передбачають, почнуть лускати у 2014 р. або й пізніше. Це значні ризики, які лежать на поверхні. Якщо вони матеріалізуються, то все це невдовзі рикошетом вдарить по виробниках обладнання (США, Німеччина, Японія) і виробниках сировини.

Отже, сьогодні особливо актуальними є заходи, орієнтовані на уникнення руйнівних наслідків другої хвилі економічної кризи. «Якщо говорити про європейські країни, то превентивні заходи полягають в такому. По-перше, потрібно перебудувати зону євро навколо чотирьох чи п'яти валют, що було б більш реалістичним, ніж єдина валюта, найбільш переоцінена у світі. По-друге, слід встановити найвищу винагороду за працю в країнах із найбільш ефективною економікою, таких як Німеччина й Нідерланди. По-третє, варто дати змогу державі друкувати гроші для фінансування науково-дослідних робіт, чого на сьогодні уникають заради забезпечення збалансованості бюджету.

Щодо китайських ризиків, то тут потрібно, щоб Китайська держава оголосила про банкрутство неспроможних громад і взяла на себе їхні борги, аби уникнути банківського й біржового краху. Саме на ній лежить обов'язок поступово переорієнтувати економіку на зростання споживання на базі збільшення винагороди за працю, яка стане тоді істотно продуктивнішою».

Щодо забезпечення стійкого економічного зростання в умовах глобальної нестабільності країни, які розвиваються, вони, на думку французького економіста, мають докласти багато зусиль, щоб побудувати власну модель розвитку. Це вимагає визначити сильні сторони країни, переваги, які може дати саме те, а не інше виробництво. Найбільша небезпека тут полягає в тому, щоб не зосередитися винятково на якій спеціалізації. Навіть країни середнього рівня розвитку можуть знайти для себе якісь свої унікальні ніші для налагодження виробництва.

Ж.-Л. Грео прогнозує, що Україні буде важко уникнути другого спаду, враховуючи «економічну драму, що розігрується в Європі». Українська влада мала б передбачити це й заздалегідь сформулювати заходи для того, щоб підтримати достатній рівень ділової активності й приглушити удар від європейського спаду.

У свою чергу український економіст Л. Шавалюк вважає оптимістичним прогноз відносно України. Він наголошує на першочергових заходах для направлення економіки України в русло довготривалого зростання, головним чином орієнтованих на збільшення продуктивності праці. «Сьогодні, на жаль, в Україні не зростає продуктивність праці. Нинішня політика уряду – це нарощування зовнішніх боргів. У державі неефективна програма активізації економіки й монополізована інвестиційна діяльність», – зазначив він.

Заходи для зростання економіки – це, насамперед, реальне покращення інвестиційного клімату, зменшення впливу боргу на економіку, розвиток інфраструктури та інституцій – будівництво й реконструкція залізниць, аеропортів, автомобільних доріг.

Народний депутат від «Свободи» О. Мирний зазначив, що підприємці в Україні не можуть себе реалізувати через надмірне втручання з боку держави. На думку депутата, для зміцнення економіки України необхідна політична

воля. Він наголосив також, що Україна має знайти власні рецепти покращення економіки. «Ми не повинні чекати, поки нам хтось створить умови», – сказав він, вказавши, що для того, щоб Україні «влитись у світовий процес, ми маємо самі собі виписати рецепт, вибачте на слові, покращення».

Наприкінці дискусії Ж.-Л. Грео та українські експерти відповіли на поставлені питання журналістів щодо кризи євро й перспектив зростання економіки в країнах, що розвиваються, насамперед в Україні. Ж.-Л. Грео висловився песимістично щодо зони євро. Зокрема, негативним, на думку французького економіста, є прогноз щодо Греції, Португалії, Іспанії та Італії.

ФІНАНСИ

Информационно-аналитический центр FOREX CLUB в Украине

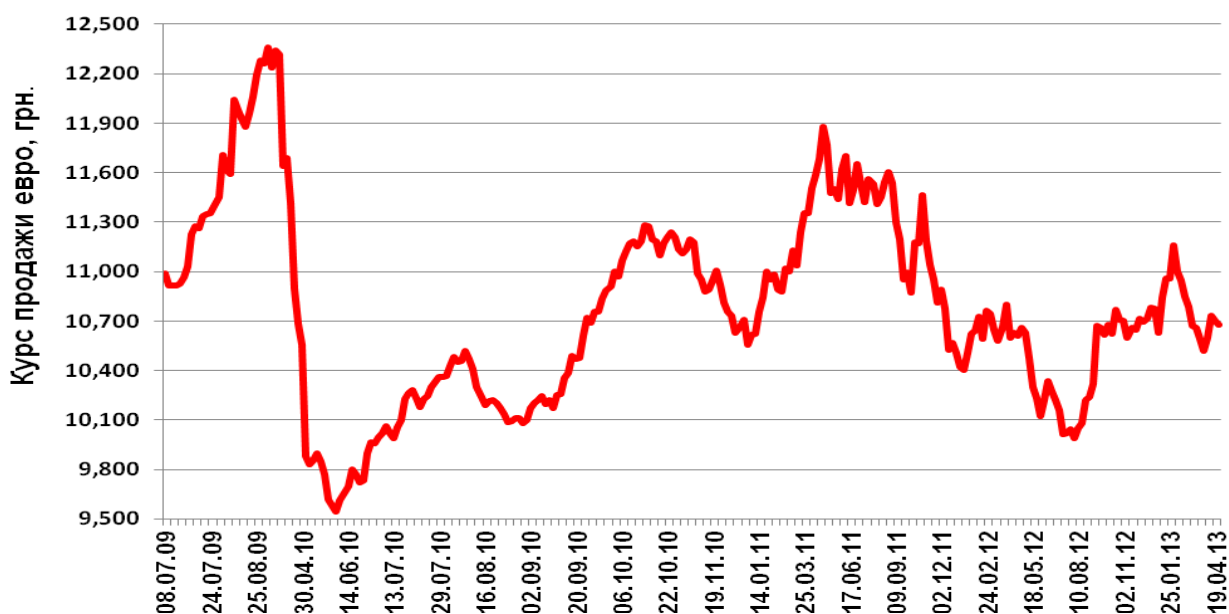
Обзор валютного рынка в Украине за апрель 2013 г.

ЕВРО

Стоимость евро на международном рынке с 1 по 30 апреля возросла на 2,05 % до уровня 1,3-081. В начале месяца поддержку евровалюте оказало заявление председателя ЕЦБ М. Драги о возможности дополнительного стимулирования экономического роста в еврозоне и серьезности намерений по поддержке финансовой стабильности в регионе. Вторую половину апреля евро торговался в диапазоне 1,2970–1,3195 на фоне негативной экономической статистики из США и еврозоны.

Курс продажи безналичного евро в Украине за данный период возрос на 2,09 % до 10,656 грн, средний курс продажи наличного – на 0,85 % до 10,6 грн.

Средний курс продажи наличного евро в Украине

ДОЛЛАР США

Курс продажи безналичного доллара в Украине с 1 по 30 апреля понизился на 0,09 % до 8,141 грн, средний курс продажи наличного – на 0,03 % до 8,146 грн. Средний дневной объем торгов американской валютой составил 763 млн дол., что на 7,38 % больше, чем в марте. Стабильность курса доллара была связана с отсутствием значительных платежей по внешним долгам – всего 440 млн дол. и низким спросом на наличную валюту со стороны населения.

Средний размер спреда по наличным операциям с долларом в Украине с 1 по 30 апреля понизился на 0,05 % до 0,44 %.

Разница между средним курсом продажи наличного и безналичного доллара сократилась на 1,5 коп. – до 0 коп., что указывает на низкий спрос на валюту в стране и стабилизацию на валютном рынке.

Портфель ОВГЗ, принадлежащий нерезидентам, за этот период уменьшился на 15,35 % до 4,790 млрд грн, что обусловлено снижением оптимизма инвесторов после отсутствия прогресса в переговорах Украины и МВФ.

РОССИЙСКИЙ РУБЛЬ

Курс продажи безналичного рубля с 1 по 30 апреля понизился на 0,31 % до уровня 0,261 грн, средний курс продажи наличного – на 1,29 % до 0,26 грн. Давление на российскую валюту оказало снижение стоимости нефти марки Brent в апреле ниже отметки 100 дол. за баррель на фоне плохой экономической статистики из США и Китая.

ПРОГНОЗ НА МАЙ 2013 Г.

ЕВРО

Решения по процентным ставкам ФРС и ЕЦБ в начале мая могут оказать противоположное влияние на евро. С одной стороны, американский регулятор, скорее всего, подтвердит свое намерение проводить мягкую монетарную политику, что поддержит евро. Однако Европейский центральный банк может понизить свою ставку на 0,25 % до

0,5 % и объявить о дополнительном вливании ликвидности (LTRO3), что окажет давление на евро. В том случае, если ЕЦБ сохранит свою ставку на текущем уровне 0,75 %, и не сообщит о новых мерах количественного смягчения, евро может получить значительную поддержку. Курс евро на международном рынке будет находиться в диапазоне 1,2700–1,3450. В Украине в этом случае, при стабильном курсе доллара, средний курс продажи наличного евро составит 10,38–10,97 грн.

ДОЛЛАР США

Курс наличного доллара в мае будет стабильным или незначительно повысится. Давление на гривню будет оказывать необходимость выплат по внешним долгам 1,2 млрд дол.

Вместе с тем спрос на наличную валюту со стороны населения на фоне праздников, вероятно, будет минимальным, а предложение наличной валюты, наоборот, может повыситься. Кроме того, в мае продолжится

перевод денег в страну со стороны нерезидентов, что позитивно скажется на стоимости национальной валюты. Поддержку гривне в этот период также может оказать очередное размещение еврооблигаций. По оценкам аналитиков, средний курс продажи наличного доллара в мае может составить 8,13–8,16 грн.

РОССИЙСКИЙ РУБЛЬ

Стоимость российского рубля в Украине в мае будет зависеть от экономической статистики из США и еврозоны, решений по процентным ставкам центральных банков этих регионов, а также стоимости нефти. Не исключено, что, даже если ЕЦБ пойдет на понижение процентной ставки 2 мая, цены на нефть продолжают восстанавливаться в связи с улучшившейся экономической статистикой, что поддержит рубль.

Курс продажи наличной российской валюты в мае может находиться в диапазоне 0,255–0,268 грн.

ПРОГНОЗ ДЛЯ БІЗНЕСУ

*Підготовлений інформаційно–аналітичним центром FOREX CLUB
в Україні*

Индекс PMI продолжает демонстрировать слабость мировой промышленности

Индекс глобальной деловой активности PMI, рассчитываемый банком JPMorgan, вновь приблизился к граничному с рецессией уровню, составив в апреле 50,5 % против 51,1 % в марте. Это произошло из-за снижения количества новых заказов и замедления темпов роста в сфере труда, считает М. Сальникова.

Основным сдерживающим фактором для роста в мировой промышленности остается ситуация в еврозоне. Реальный сектор промышленности этого региона продолжает показывать снижение производства из-за жестких мер бюджетной экономии. В то же время в США объем промпроизводства в апреле, вероятно, сократился на 0,3 %, что свидетельствует о самом низком уровне роста за последние шесть месяцев. Замедление темпов роста производства в апреле наблюдалось также в Китае, Индии, России и Бразилии.

«Мировая деловая активность еще несколько месяцев может балансировать около нулевого уровня – 50 % по индексу PMI. Динамика мировой промышленности может несколько улучшиться в июне на фоне постепенного разрешения долговых проблем в еврозоне, снижения процентной ставки ЕЦБ до 0,50 %, а также завершения периода длительных праздников во многих странах», – прогнозирует М. Сальникова.

Динамика индекса мировой промышленности с начала 2013 г., по словам эксперта, не имеет четкой тенденции. Однако показатель находится выше уровня 50 %, что в среднем выше, чем во второй половине 2012 г.

Экономические проблемы сближают государство и бизнес

Государственно-частное партнерство сможет частично решить бюджетные и инвестиционные проблемы Украины. Замедление мировой экономики и долговой кризис в Европе делают сотрудничество государства и бизнеса более актуальным и взаимовыгодным. Такое мнение выразил Н. Ивченко, во время Международного форума инвестиций и инноваций 2013.

Осуществлять государственно-частное партнерство (ГЧП) в Украине, по словам эксперта, могут немногие предприятия. Как правило, это крупный бизнес, но на него приходится всего 0,6 % всех предприятий по данным за 2011 г. На средние предприятия – 1,2 %, на малые – 19,1 %, а на физических лиц предпринимателей – 79,6 %. Соответственно, чтобы сделать этот вид партнерства более эффективным и реальным, необходимо дать более широкие возможности для средних и мелких предприятий, а также частных предпринимателей.

Важным в этом направлении становится и функционирование Банка Развития, о чем свидетельствует опыт Китая, России, стран Восточной Европы. Например, в РФ Банк Развития не подчиняется Центральному банку, а также не платит налог на прибыль. Срок окупаемости проектов, финансируемых Банком Развития – от пяти лет, а сумма – не менее 65 млн дол. Германия, Казахстан и Бразилия демонстрируют успешный опыт работы Банка Развития второго уровня, который не занимается рефинансированием коммерческих банков, а напрямую сотрудничает с корпоративными клиентами. «Макроэкономическая и политическая стабильность являются одними из основных составляющих успеха государственно-частного партнерства, так как такие проекты носят долгосрочный характер – от 5 до 50 лет. Активизация государства и бизнеса в этом направлении в последнее время дает основания для существенного развития партнерства в ближайшее десятилетие», – отмечает Н. Ивченко.

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ ТА СОЦІУМ

М. Грет, мол. наук. співроб. НЮБ

Пенсійна реформа: хто «за»?

У середу, 17 квітня 2013 р., Верховна Рада не підтримала скасування пенсійної реформи.

Нагадаємо, що даний Законопроект був запропонований позафракційним народним депутатом VII скликання С. Міщенком з метою створення

сприятливих умов для виходу на пенсію, як для чоловіків, так і для жінок, а також відновлення соціальної справедливості в пенсійній системі.

Зазначимо, що в Законопроекті було запропоновано знизити пенсійний вік для жінок з 60 до 55 років при наявності страхового стажу не менше 15 років.

За відповідну постанову проголосували тільки 223 народних депутати при мінімально необхідних 2-26. У фракції Партії регіонів за це рішення проголосувало 11 депутатів-мажоритарників з 207 (проти – 5, утрималися – 48, не голосувало – 108, відсутні – 35), у фракції ВО «Батьківщина» – 88 з 95 (не голосувало – 3, відсутні – 4), у фракції «УДАР» – 35 з 42 (відсутні – 7), у фракції ВО «Свобода» – 35 з 3-6 (відсутній – 1), у фракції КПУ – 32 з 32, у позафракційних – 22 з 32 (не голосував – 1, відсутні – -9). Опозиційні фракції не додали сім голосів за цей проект. У фракції «Батьківщина» не голосували А. Шевченко та М. Катеринчук. У фракції УДАР – І. Геращенко, Е. Гурвіц, М. Паламарчук, Н. Агафо-нова та В. Пинзеник.

Слід зазначити, що до вище описаних подій, 7 квітня на Всеукраїнських зборах депутатів місцевих рад від Об'єднаної опозиції та представників громадськості була прийнята резолюція проти референдуму та за відставки уряду М. Азарова. Одним із пунктів резолюції є вимога скасувати антинародну пенсійну реформу, яка підвищила пенсійний вік та знищила встановлені Конституцією соціальні гарантії. Відповідна вимога поряд з рядом інших була озвучена на мітингу протесту «Вставай, Україно!» у Києві заступником голови фракції «Батьківщина» С. Соколом.

У відповідь Партія регіонів погодилася виконати одну з умов опозиції – розглянути питання про відставку кабінету міністрів. Це питання було поставлене на голосування 5 квітня 2013 р. Щоправда Верховна Рада так і не змогла висловити недовіру кабінету міністрів. «За» відставку уряду М. Азарова проголосували 190 народних депутатів з 226 необхідних.

Тому питання скасування пенсійної реформи далі лишається відкритим і без змін.

У ході обговорення вище згаданого Законопроекту заступник міністра соціальної політики В. Коломієць заявив, що міністерство не підтримує ухвалення цього документу. Він підкреслив, що прийняття законопроекту збільшить дефіцит бюджету Пенсійного фонду. За його словами, зараз дефіцит складає 2-1,8 млрд грн, а після прийняття такого законопроекту до них може додатися ще 8,6 млрд грн.

«Ніхто з авторів законопроектів про скасування пенсійної реформи не запропонував звідки взяти кошти для того, щоб виплачувати пенсії. Сьогодні при тих цінах на енергоресурси, які ми отримуємо в умовах того, що ми не можемо піти на диктат МВФ і підняти розцінки для комунального сектора, в бюджеті просто немає коштів, щоб виконувати ті законопроекти, які були поставлені на голосування (законопроекти щодо відміни пенсійної реформи – Ред.)», – зазначив О. Царьов, народний депутат від Партії регіонів. Регіонал додав, що створюється робоча група, яка буде працювати над змінами до пенсійного законодавства, щоб запропонувати більш комфортний варіант для населення України.

Натомість керівник центрального виборчого штабу Об'єднаної опозиції «За Батьківщину» О. Турчинов заявляє: «Наприклад, ми скасуємо нинішню антинародну пенсійну реформу, відновивши при цьому раніше існуючі пенсійні вік і стаж для жінок. негайно здійснимо перерахунок пенсій, які вир-остуть в середньому на 334 грн. Встановимо єдиний принцип нарахування пенсій – 65 % середньомісячної зарплати. Жодних “спецпенсій” не буде».

Нагадаємо передісторію та причини прийняття пенсійної реформи. На той час в уряді розуміли про ризик не одержання наступного траншу від МВФ і наслідки які можуть при цьому виникнути. В уряді це чудово розуміють. Днями С. Тігіпко заявив, що він виключає виділення фондом чергового траншу кредиту без прийняття пенсійної реформи. Якщо згадати непривабливу передісторію даного питання, то стане зрозуміло: МВФ навряд чи піде на якісь нові поступки щодо затягування пенсійної реформи.

Український уряд обіцяв фонду ще на початку грудня 2010 р. передати проекти законів про пенсійну реформу в парламент для їх прийняття на початку 2011 р.. Проте виконано дану обіцянку було з неймо-вірними потугами.

Назва проекту хоч і з'явилася на сайті Верховної Ради серед зареєстрованих документів, але самого тексту довго не було. Як пояснив В. Литвин, документ був зареєстрований, але потім уряд забрав його на доопрацювання.

Саме через це зволікання МВФ у 2010 р. затягував з виділенням другого траншу. Лише після оприлюднення тексту законопроекту на сайті парламенту фонд оголосив рішення виділити Україні другий транш кредиту stand by.

Втім, пізніше справа зайшла в глухий кут. Парламент не розглянув непопулярний законопроект, який передбачає збільшення на п'ять років пенсійного віку жінок, ні в січні, ні в лютому, ні в березні. С. Тігіпко навіть звинуватив керівництво у саботажі.

«Владі не вистачає політичної волі взяти на себе відповідальність за непопулярні реформи. Це недоречний популізм у найкращих політичних традиціях минулих років», – відгукнувся він на заяву лідера фракції Партії регіонів О. Єфремова про те, що депутати повернуться до пенсійної реформи лише у квітні.

Проте незважаючи на вище описані обставини законопроект було прийнято 16.06.2011 о 17:42:35. Поіменне голосування про проект Закону про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи (№ 7455) – за – 245, проти – 106, утрималось – 0, не голосувало – 30.

Пенсійний вік для жінок, народжених після 1 березня 1961 р. народження, підвищений з 55 до 60 років. Тим, хто народився в період з 1 вересня 1956 р. по 1 березня 1961 р., пенсійний вік підвищуватиметься на півроку. Тобто, що народилися з 1 вересня 1956 р. по 28 лютого 1957 р. вийдуть на пенсію в 55,5 років, з 1 березня 1957.по 1 вересня 1957 р. – в 56 років, і т. д.

Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії буде підвищено з 5 до 15 років. Стаж, необхідний для призначення мінімальної пенсії за віком буде підвищений для чоловіків з 25 до 35 років, для жінок – з 20 до 30 років.

За кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам пенсія за віком збільшується на 1 % її розміру. Особі, яка набула право на пенсію за віком, але по його досягненні виявила бажання працювати і одержувати пенсію з більш пізнього віку, пенсія буде збільшена на 0,5 % – за кожний повний місяць страхового стажу на пенсії до 60 місяців, і 0,75 % – після 60 місяців.

Пенсію народного депутата, держслужбовця, судді, наукового співробітника і деяких інших «спеціальних категорій» пенсіонерів чоловіки, що народилися після 31 грудня 1955 р. народження, зможуть отримати по досягненні 62 років, жінки – з віку, зазначеного вище.

Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за вислугою, для всіх категорій військовослужбовців, а також прокурорів і слідчих вислуга буде підвищена з 20 до 25 років. Таке підвищення розтягнуто на 10 років. Максимальний розмір пенсії буде обмежений 10 прожитковими мінімумами для непрацездатних осіб (на сьогодні – 7640 грн). Закон, у разі його підписання Президентом, набуде чинності 1 вересня 2011 р.

Таким чином, пенсійна реформа була прийнята практично в тому ж варіанті, що її запропонував уряд і який схвалили в першому читанні народні депутати. Поправки, які все ж були внесені, у більшості своїй є технічними і на сутність реформи не впливають.

Огляд матеріалів ЗМІ щодо Пенсійної реформи

По итогам апреля поступления от уплаты единого социального взноса (ЕСВ) в Пенсионный фонд Украины составили 108 % от плана, а его фактическое перевыполнение – 1,1 млрд грн. Об этом заявила министр социальной политики Украины Н. Королевская.

Как сообщает пресс-служба Минсоцполитики, Н. Королевская отметила, что по оперативным данным в ПФУ поступило почти 14,9 млрд грн. «По результатам апреля мы получили рекордное перевыполнение поступлений в Пенсионный фонд с начала года. От уплаты ЕСВ поступило 14 млрд 885,8 млн грн. Это 108 % от плана, то есть перевыполнение – 1,1 млрд грн. Всего с начала года перевыполнение поступлений составило 1,8 млрд грн. В целом в ПФУ за четыре месяца поступило 53 млрд 293,1 млн грн., что на 4 млрд 588,7 млн грн. больше по сравнению с аналогичным периодом прошлого года», – сказала она.

Напомним, согласно бюджету ПФУ на 2013 г. его доходы определены в сумме 230,3 млрд грн., расходы – 252,1 млрд грн. Дефицит бюджета ПФУ – 21,8 млрд грн, что на 5,4 млрд грн. или 24,8 % меньше, чем фактический дефицит в 2012 г. ***(Минсоцполитики: Пенсионный фонд перевыполнен на 1,1 млрд грн // Ліга. Финансы(<http://finance.liga.net/economics/2013/5/8/news/33895.htm>). – 2013. – 8.05).***

Отмена действующего законодательства о проведении в Украине пенсионной реформы, принятого в октябре 2011 г., потребует дополнительных расходов Государственного бюджета в размере 12,7 млрд грн.

Об этом заявила заместитель главы правления Пенсионного фонда Украины В. Никитенко на пресс-конференции в Киеве 29 апреля, передает УНИАН.

«Хочется верить, что пенсионная реформа будет работать, и дефицит Пенсионного фонда, который в 2013 г. установлен в размере 21,8 млрд грн, будет уменьшаться. Отмена пенсионной реформы обойдется Украине в дополнительные 12,7 млрд грн», – сообщила Никитенко.

Напомним, в 2011 г. Верховная Рада приняла закон о пенсионной реформе, предполагавший запуск второго – накопительного и персонифицированного – уровня пенсионной системы после ликвидации дефицита Пенсионного фонда Украины.

В 2012 г. дефицит Пенсионного фонда составил 27 млрд грн (*Отмена в Украине пенсионной реформы потребует дополнительных расходов из госбюджета!//АС-Сбуд* (<http://www.accbud.ua/news/id/otmena-v-ukraine-pensionnoj-reformy-potrebuuet-dopolnitelnykh-raskho-dov-iz-gosbjudzheteta->). – 2013. – 12.05).

В Верховной Раде зарегистрированы законопроекты, предполагающие введение сбора с операций по обмену валют юридическими и физическими лицами, а также возвращение пенсионного ценза для женщин к 55 годам. Автором проектов является народный депутат В. Зубик (фракция Партии регионов). По его расчетам, только за счет сбора дополнительные поступления в государственный бюджет Украины во втором полугодии 2013 г. составят от 16,5 млрд грн до 22 млрд грн.

Именно введением сбора должен быть компенсирован возврат украинкам права выхода на пенсию в 55 лет, как это было до пенсионной реформы.

Напоминаем, что в апреле Рада отказалась поддержать проект закона оппозиции об отмене пенсионной реформы (*«Регионалы» готовы повернуть вспять пенсионную реформу?// ПРОФИ-НЬЮС* (<http://www.profinews.com.ua/get.php/54661/regionalyi-gotovy-i-povernut-vs-pyat-pensionnuu-reform-u>). – 2013. – 8.05).

Нові Правила дорожнього руху

З 15 квітня 2013 р. набула чинності нова редакція Правил дорожнього руху, ухвалена 11 лютого на засіданні уряду. Пропонуємо читачам основні зміни та нововведення, пов'язані із даним документом.

Для запобігання ризику виникнення ДТП на заміських дорогах Правила дорожнього руху доповнені новою вимогою – у період з 1 жовтня по 1 травня транспортні засоби зобов'язані рухатися за межами населеного пункту в світлий час доби з увімкненими денними ходовими вогнями або ближнім світлом -фар.

Зміни стосуються також застосування технічних засобів регулювання дорожнього руху, впровадження дорожніх знаків та дорожньої розмітки європейського зразка. Так, введено більше 20 нових дорожніх знаків. Розширюється у кількості і колір розмітки на дорогах до білого, жовтого, синього, помаранчевого та біло-червоного.

Згідно із новими правилами, дорожні знаки мають перевагу над розміткою і не повинні бути закриті від огляду будь-якими перешкодами навіть частково. Окрім цього, дорожні знаки повинні розміщуватися не вище шести метрів над рівнем дороги і повинні бути видимі на відстані 100 метрів. Якщо знак встановлений на узбіччі дороги ширше однієї смуги, то він повинен дублюватися на розділювальній смузі.

За новими правилами темним часом доби є «частина доби від заходу до сходу сонця». Раніше було передбачено, що це період від кінця сутінків (30 хв. після заходу сонця) до початку ранкових сутінків (30 хв. до сходу сонця).

У новій редакції Правил дорожнього руху з'явилися нові терміни, такі як: «газон», «острівець безпеки», «денні ходові вогні», «маневрування», «регулювальник», «удосконалене покриття». Слід зазначити, що з Правил прибрали пункт, який вказує на те, що обгін можливий тільки зліва по ходу руху.

Крім того, передбачено посилення вимог щодо проїзду повз транспортні засоби з розпізнавальним знаком «Діти». Водії, які рухаються по сусідній смузі, обов'язково повинні знизити швидкість, а в разі необхідності – зупинитися для запобігання наїзду на дітей, що виходять із автобуса чи іншого транспортного засобу.

У інтернет-виданні Gazeta.ua детально зазначено, що з остаточного варіанта нової редакції ПДР було виключено положення про необхідність водіям при перебуванні на трасі в темний час доби надягати світловідбиваючий жилет. У ньому також немає чіткого положення про необхідність зміни шин з початком нового сезону. Вказується лише, що в разі постійної експлуатації транспортного засобу на дорогах зі слизькою проїжджою частиною «рекомендується використовувати шини, що відповідають стану проїжджої частини».

На думку головного редактора газети «Дорожній контроль» О. Кирієнка, затверджені зміни «справляють подвійне враження». «Вмикати ближнє світло за межами міста необхідно. Ця практика діє в Європі і в цілому ефективна, – відзначив він. – В той же час неясна ситуація з дорожніми знаками і розміткою. Водієві легко орієнтуватися саме по розмітці. Сама розмітка повинна відповідати знакам, інакше може вийти так, що, наприклад, висить заборонний знак, а розмітка дозволяє рух прямо або поворот. Тоді аварійних ситуацій або зупинок інспекторами ДАІ не уникнути».

Водночас начальник Центру безпеки руху й автоматизованих систем при МВС С. Будник пояснив : «Ми суттєво конкретизували деякі положення ПДР, ввели нові визначення. Усі зміни внесені з урахуванням міжнародного досвіду й спрямовані на профілактику безпеки дорожнього руху».

Огляд ЗМІ з питань введення нових ПДР

Ми наближуємо Правила до міжнародних стандартів

С. Будник, начальник Центру безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при МВС

Зміни, які були прийняті і вступають в силу з понеділка, були підготовлені Департаментом Державтоінспекції, на виконання планову дій, затвердженого указом Президента на 2012–2013 рр. стосовно наближення правил до міжнародних стандартів. Зокрема зміни стосуються дорожніх знаків і видимості їх для учасників дорожнього руху, розміщення на дорозі, застосування технічних заходів для регулювання дорожнього руху та дорожньої розмітки. Змінами внесено ряд нових термінів, а також уточнено ряд термінів, які діють.

Проектом також передбачено пріоритет дорожніх знаків над дорожньою розміткою. Це має позитивно вплинути на дорожній рух в Україні.

С. Будник

Окрім того з 15 квітня вступає в силу обов'язкове використання світла фар поза населеними пунктами в осінньо-весняний період, починаючи з 1 жовтня до 1 травня. Змінами чітко встановлені додаткові умови щодо проїзду повз транспортні засоби, що здійснюють перевезення дітей. По-перше, транспорт, який перевозить дітей, має зупинитись обов'язково з увімкненою аварійною сигналізацією, маячком помаранчевого кольору, а водій, який наближається до місця стоянки такого автобуса, має знизити швидкість, або навіть зупинитись задля безпеки пасажирів.

Стосовно видимості дорожніх знаків. У нашому діючому стандарті було чітко визначено вимоги до дорожніх знаків, щодо видимості не менше ста метрів, які розміщені над проїжджою частиною і не вище шести метрів. Тепер ця норма закладена в правила дорожнього руху, для того, аби якомога краще проінформувати учасників дорожнього руху.

Крім цього новими правилами запроваджено 11 нових дорожніх знаків та п'ять табличок до них. Зокрема, важливими є знаки, що вказують про зміни в організації дорожнього руху. Тобто це будуть таблиці, на яких написано, що «увага, попереду встановлені нові дорожні знаки». На жаль, наші водії звикли до доріг, якими багато років їздили і в разі зміни вони не звертають уваги на знаки. Тому трапляються дорожньо-транспортні пригоди і непорозуміння із працівниками ДАІ. Старі та нові дорожні розмітки викладено в зрозумілій редакції, аби водії не плуталися в тому, що нове, а що – старе.

В. Каравасєв та С. Будник

Хочу сказати, що нами здійснювалась робота щодо роз'яснення нових правил. Крім того, центр безпеки дорожнього руху погодив близько восьми

офіційних видань, які видали нові правила дорожнього руху. Ми закінчуємо підготовку змін до тематичних завдань при прийнятті іспитів у водіїв.

Наразі нових знаків на дорогах практично ніде немає. З 15 квітня ці знаки не з'являться. За той час, коли були прийняті зміни, встановити їх неможливо. Процес буде здійснюватись під час реконструкції та ремонту доріг і вулиць. Крім того, ми проводимо весняно-літній і зимово-осінній огляд доріг, за підсумками якого внесуться відповідні пропозиції власникам доріг. І далі вони мають взяти за основу ці приписи і реалізувати їх.

Звичайно, поки немає знаків на дорозі, то і виконання їх ніхто вимагати не буде. Ніяких додаткових штрафів не передбачено.

Відповідно до доручень кабінету міністрів, МВС підготувало пропозиції щодо збільшення відповідальності за окремі правопорушення, які стосуються надання пріоритету для руху транспорту, що здійснює екстрені виклики. Крім цього передбачено нові правила щодо розміщення реклами, зокрема мають заборонити її розміщення над дорожніми знаками, на дорогах державного значення за населеними пунктами. Також, планується розглянути користування пасками безпеки та світловими приладами. Буде запроваджено законопроект про правила фіксації дорожнього руху.

Серед тих нових дорожніх знаків є один дуже важливий.

В. Караваєв, правозахисник, автор книги «100 аргументів проти штрафів ДАІ»

У цілому, всі ті зміни, які внесені в Правила дорожнього руху, вони абсолютно нормальні. Більшість пунктів відповідають вимогам Міжнародної конвенції дорожнього руху. Два моменти, на яких я хотів би зосередитись: заборонена стояка на газонах, зупинятись можна, але не стояти. Але тут поки що логіки немає. У правилах дорожнього руху визначено чітко, що таке газон. Якщо коротко, то там, де є трава – це газон, там, де немає трави – там немає газону.

В. Караваєв

Ще один момент: серед тих нових знаків, які з'явилися, є один дуже важливий. Це знак швидкості руху, який означає початок щільної забудови. Справа в тому, що коли ви рухаєтесь по трасі й бачите назву населеного пункту на синьому фоні, то всі водії знають, що швидкість не знижується. Але віднині якщо за таким знаком стоїть знак, що позначає щільну забудову, то водій має знизити швидкість до 60 км/год. Насправді, це дуже корисні знаки, вони не змушують водія весь населений пункт переїжджати зі швидкістю 60 км/год., а дають можливість знизити швидкість саме перед щільною забудовою, а потім знову продовжити рух. Реально таких знаків має бути в Україні не менше 100 тис.

Єдина норма, яка ще не реалізована, це та, що водій не має нести відповідальність, якщо порушення відбулося внаслідок того, що дорожні знаки чи розмітка не відповідають вимогам національних стандартів **(Нові Правила дорожнього руху. Старт 15 квітня // Глав-ком (<http://glavcom.ua/articles/10989.html>). – 2013. – 13.04).**

На думку головного редактора газети «Дорожній контроль» О. Кирієнка, затверджені зміни «справляють подвійне враження». «Вмикати ближнє світло за межами міста необхідно. Ця практика діє в Європі і в цілому ефективна, – відзначив він. – Водночас незрозуміла ситуація з дорожніми знаками й розміткою. Водієві легко орієнтуватися саме по розмітці. Сама розмітка повинна відповідати знакам, інакше може вийти так, що, наприклад, висить заборонний знак, а розмітка дозволяє рух прямо або поворот. Тоді аварійних ситуацій або зупинок інспекторами ДАІ не уникнути» (*Нові ПДР України-2013: які зміни з 15 квітня // РБК Україна (http://www.rbc.ua/ukr/top/society/v-ukraine-vstupila-v-silu-novaya-redaktsiya-pravil-dorozhnogo-15042013082600/). – 2013. – 15.04).*

ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС

О. Єфімов, керуючий партнер, адвокат, аудитор, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного та трудового права Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана

Між молотом і ковадлом (постоялець – готель – міліція)

На що тільки не йдуть вітчизняні готелі, щоб завоювати клієнта! Постійно вдосконалюють якість послуг, запроваджують зручні форми оплати, запроваджують системи знижок і програми лояльності, та й узагалі прагнуть оточити своїх постояльців справжнім піклуванням. Безумовно, у цього піклування є цілком матеріальне підґрунтя, адже немає постояльців – немає доходу. І все ж таки можна з приємністю констатувати, що в останні роки готельний бізнес дуже виріс: і не тільки в кількісному вираженні, а й у рівні обслуговування споживачів.

Але, направляючи свою увагу на задоволення потреб постояльців, готелі не повинні забувати про те, що вони завжди перебувають у зоні підвищеної уваги багатьох державних органів, зокрема органів МВС. Тому що в міліції ставлення до постояльців готелю зовсім інше: для неї це група осіб, що постійно оновлюється, і за якою, як-то кажуть, потрібно слідкувати пильним оком. От і виходить, що, з одного боку, готелі повинні пильнувати інтереси постояльців (іноді їхні бажання зберегти інкогніто), а з іншого – не мають права ігнорувати вимоги діючого законодавства щодо ідентифікації осіб, які в них проживають. Про ці складні відносини і йтиметься в цій статті.

Коли й чому до готелю можуть завітати міліціонери

Приводів для міліцейських візитів до готелів безліч, але приводом для написання цієї статті стала така ситуація.

До одного готелю прийшов слідчий районного відділу МВС і повідомив, що у юве-

лірному магазині, що розташований неподалік від готелю, 7 грудня 2012 р. було здійснено крадіжку. Він звернувся з вимогою до керівництва надати йому інформацію про всіх осіб, які проживали в готелі з 4 по 10 грудня (їхні прізвища, імена, побатькові, адреси, номери телефонів та іншу інформацію, що міститься в анкеті проживаючого), пояснюючи це тим, що ця інформація є необхідною для здійснення досудового розслідування в кримінальній справі, відкритій за фактом крадіжки. У керівництва готелю одразу ж виникло питання: чи вправі представники органів МВС вимагати такі документи? Будемо розбиратися.

Доступ до документів і речей фізичних осіб

З 20 листопада 2012 р. набрав чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI (далі – КПКУ), яким урегульовано порядок тимчасового доступу до речей і до-кументів, що ними володіє інша особа. Відповідно до ст. 159 КПКУ, такий доступ полягає в тому, що стороні кримінального провадження особою, у володінні якої перебувають речі й документи, надана можливість ознайомитися з ними, зробити їхні копії та вилучити їх (здійснити їх виїмку) у разі прийняття відповідного рішення слідчим суддею чи судом.

Тимчасовий доступ до речей і документів здійснюється на підставі ухвали слідчого судді чи суду. Відповідно до ст. 3 КПКУ слідчий суддя – це суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому ст. 247 КПКУ, голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду АРК, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя.

Тобто усне прохання представників органів МВС чи їхні листи, навіть якийсь процесуальний документ слідчого, доступу до документів готелю, що містять персональні дані постояльців, не надає. Якщо ж він прийде із вищевказаною ухвалою (про доступ до анкет постояльців готелю), тоді інша справа. Слід звернути увагу, що відповідно до ст. 164 КПКУ в такій ухвалі має бути зазначено, крім інших її реквізитів:

- прізвище, ім'я і побатькові особи, якій надається право тимчасового доступу до речей і документів;
- прізвище, ім'я і побатькові фізичної особи або найменування юридичної особи, які мають надати тимчасовий доступ до речей і документів;
- назва, опис, інші відомості, які дають можливість визначити речі й документи, до яких повинен бути наданий тимчасовий доступ;
- термін дії ухвали, який не може перевищувати одного місяця з дня постановлення ухвали.

Тобто якщо слідчий пред'явить ухвалу, де готель, у якого є персональні дані постояльців, не буде названо, або замість анкет проживаючих, в ухвалі будуть вказані назви інших документів, або ж якщо замість зазначеного в ухвалі слідчого допуск вимагатиме інша особа в погонах, або термін дії ухвали збіг, то в готелю є всі підстави відмовити в наданні доступу до анкет постояльців.

Говорити про невиконання ухвали немає сенсу, оскільки відсутні безпосередньо умови для цього. Виконання ж ухвали неналежним чином (надання не тих документів, які зазначені в ухвалі, не тим особам, яким треба було б їх надати відповідно до ухвали, не тими особами, які зобов'язані ухвалювати такі документи надати) є порушенням кримінального процесуального та іншого законодавства, яке позбавляє отримані таким чином докази доказової сили. Відповідно до ст. 86 КПКУ доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому КПКУ. Недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилається суд при ухваленні судового рішення.

Персональні дані постояльців: не все так просто

Щодо інформації про постояльців готелю у даній ситуації, слід мати на увазі, що вона сама по собі не є простою і доступною інформацією. Відповідно до ст. 163 КПКУ слідчий суддя, суд може постановити ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав вважати, що ці речі або документи:

– перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи. Тобто доведе, що інформація про осіб, що проживають у конкретному готелі, міститься в документах, які зберігаються у конкретної особи;

– самі по собі або в сукупності з іншими речами й документами кримінального провадження, у зв'язку з яким подається клопотання, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні. Це вже наскільки слідчий зможе довести, що особи, які мали намір пограбувати ювелірний магазин, приїхали в місто та поселилися у п'ятизірковому готелі, замість того, щоб заховатися десь у приватному секторі;

– не становлять собою або не включають речей і документів, які містять таємницю, що охороняється законом.

Відповідно до п. 8 ст. 162 КПКУ до таємниці, що охороняється законом, яка міститься в речах і документах, належать, зокрема персональні дані особи, що міститься у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка знаходиться у володільця персональних даних.

Відносини, пов'язані із захистом персональних даних під час їх обробки, регулюються законом № 2297[4]. Відповідно до цього закону база персональних даних – це іменована сукупність упорядкованих персональних даних в електронній формі та/або у формі картотек персональних даних, а володілець бази персональних даних – особа, якій законом або за згодою суб'єкта персональних даних надано право на обробку цих даних, яка затверджує мету обробки персональних даних у цій базі даних, встановлює склад цих даних та процедури їх обробки, якщо інше не визначено законом.

Отже, якщо постоялець при заповненні анкети особи, що проживає, поставив свій підпис під заявою про згоду надати право на обробку її персональних даних, і база персональних даних належним чином зареєстрована, то це ще більше ускладнює бажаним отримати таку

інформацію від готелю. Згідно із ч. 6 ст. 163 КПКУ слідчий суддя чи суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, якщо сторона кримінального провадження, крім вказаних вище обставин, доведе також:

– можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах. Слідчий, який подає клопотання про тимчасовий допуск до документів постояльців, має у ньому вказати, що від-омості, отримані від готелю, будуть використані як докази в кримінальному процесі;

– неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів. Слідчий має довести, що інших способів доказування причетності певної особи до крадіжки в ювелірному магазині не існує.

Відповідно до ст. 165 КПКУ зазначена в ухвалі слідчого судді чи суду особа зобов'язана пред'явити особі, яка зазначена в ухвалі як володілець речей і документів, оригінал ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів та вручити її копію. Якщо готель чи його представник надасть таку інформацію і в нього не залишиться копії вказаної ухвали, він порушить вимоги закону № 2297 і може бути притягнутий до адміністративної відповідальності. Відповідно до ст. 18839 КпАП[5] недодержання встановленого порядку захисту персональних даних у базі персональних даних, що призвело до незаконного доступу до них, тягне за собою накладення штрафу від 300 до 1000 нмдг, тобто від 5100 до 17 тис. грн.

Крім того, якщо персональні дані постояльців з порушенням порядку доступу до них потраплять у кримінальну справу, досить високою є імовірність спричинення шкоди особі, чії персональні дані туди незаконно потрапили, і яку залучили до участі в слідчих діях. У цьому разі можливим є пред'явлення такою особою вимоги про відшкодування моральної чи матеріальної шкоди. І це вже не говорячи про імідж готелю...

Урешті-решт слід сказати, що дана ситуація описана щодо готелів, проте вона стосується усіх, до кого приходять люди у погонах і вимагають від них інформацію поза межами процесуального законодавства, у тому числі й тоді, коли працівники міліції чи прокуратури вимагають інформацію про виплачену зарплату. Але це вже інша історія. (www.yefimov.com.ua; www.zatyshny.com.ua).

СТРАХУВАННЯ

Н. Гудыма, Президент Лиги страхових організацій України (ЛСОУ)

Выплата по страховому полису начинается с добросовестности

Люблю добротные и добрые советские мультфильмы, на которых выросло мое поколение. Взять хотя бы «Приключения капитана Врунгеля» Давида Черкасского. Смотришь его сегодня и понимаешь, что мультяшник с подтекстом:

вроде бы и детский, а многие фразы в нем рассчитаны на взрослых. О тех же гавайцах, например, или о корабле, который, как назовешь, так он и поплывет.

Не исключено, что проблемы страховой отрасли Украины начались еще тогда, когда ее так называли. На Западе, к примеру, *insuranse* означает «уверенность». А у нас корень слова «страхование» – это «страх». Да и вторая часть – «хование» – приятных ассоциаций не вызывает.

Но название – не основной фактор, негативно влияющий на имидж страхового рынка. Банкротства, проблемы с выплатами, отсутствие понятных правил работы рынка и живого интереса к нему со стороны государства, – все это не столько вина, сколько беда нашей отрасли. «Беды» поменьше тоже – ощутимо портят имидж. Недавно журналисты одного из телеканалов ради эксперимента купили у ст-рахового агента, который продает полисы вдоль дороги, «автогражданку» с 80 % (!) скидкой. Его они предупредили заранее, что данные о себе и своем автомобиле называли неправильные, чтобы сэкономить.

Агент ответил: «А мне все равно! Для “гаишников” страховка будет считаться действительной. Получить же компенсацию по этому полису вы все равно не сможете». Журналисты были в шоке. По сути, продавец страховок вступил с ними в преступный сговор, чтобы обмануть сотрудников ГАИ и страховую компанию. На самом же деле агент обманывает покупателей, а покупатели обманывают сами себя. Во-первых, потому что агент, передавая страховщику второй экземпляр полиса, может указать в нем правильное место регистрации авто. Тогда покупателю могут вменить в вину мошенничество. Во-вторых, случись беда, мало не покажется никому: ни пострадавшему, ни водителю-виновнику ДТП.

Чтобы не пострадать от агента-обманщика, советую читателям во время покупки «автогражданки» обращать внимание на сумму платежа. Для автомобилей, зарегистрированных в Киеве, она не должна быть менее 777, а в области – около 300 грн.

Мне, как и всем моим коллегам, надоели горе-агенты, называющие себя страховщиками, мешающие нормальному развитию бизнеса и подтачивающие его имидж в глазах общества. И если не убрать этих деятелей, не наказать мошенников, не изменить правил работы рынка и четко не следовать им, то высока вероятность того, что у слова «победа» в страховании, как и в мультике о капитане Врунгеле, вскоре могут быть навсегда потеряны две буквы – «п» и «о». Недавно Администрация Президента предложила нам подготовить свое видение развития рынка. Мы работаем над предложениями, надеюсь, что именно в этот раз найдем понимание в «верхах», и это поможет отрасли подняться, улучшить свой имидж. Если у вас есть на этот счет хорошие идеи – пишите, звоните, приходите! Ничего нового не скажу, но это – правда: только объединив усилия, страховщики и страхователи смогут, как говорит капитан Врунгель, всех крокодилов отправить за борт.

Готовясь к отпускному сезону

Начинаем публикацию статей о том, как уберечь себя и семью от неприятностей на отдыхе. Сегодня гость нашего выпуска «Април Ассистанс Украина» (ЧАО «КОРИС Украина»).

Компания начала свою работу в Украине в 1994 г. и входит в мощный международный холдинг APRIL International, который специализируется на разработке, управлении и распространении страховых решений и услугах ассистанса для розничных клиентов, компаний и партнеров. Многолетний опыт работы позволяет компании уверенно удерживать позицию лидера рынка международного меди-цинского ассистанса в Украине.

Группа APRIL International была основана в 1988 г. в г. Лион (Франция). В 45 офисах группы в 37 странах работают около 4000 сотрудников. Клиентами группы являются известные страховые и ассистанские компании, банки, туроператоры и агентства, спортивные организации, автопроизводители и автоимпортеры.

Итак, если Вы собрались на отдых в Болгарию, интересно будет узнать ответы на следующие вопросы:

1. Наиболее распространенные случаи в стране.

Примерно 70 % от всех случаев – это стандартные заболевания (ОРВИ, отиты, гастроэнтериты) в детских лагерях, расположенных в регионах Кранево, Обзор, Золотые пески, Варна, Елените, Созополь, Албена, Несебр и др.

2. Самые сложные или необычные случаи по данной стране.

Одним из наиболее сложных случаев, произошедших в Болгарии, стало ДТП, в котором из за водителя, уснувшего за рулем, перевернулся автобус с пассажирами. Авария произошла летом 2011 г., в г. Варна.

3. Средняя стоимость лечения одного случая.

Средняя стоимость страхового случая по полисам страхования выезжающих за рубеж в Болгарии составляет около 50–60 евро – для амбулаторных случаев, а для стационарных – 1000–5000 евро. Однако для крупных международных ассистансов цена значительно ниже – вплоть до 30–35 евро за «пакет», состоящий из консультации врача и медикаментов на несколько дней лечения.

4. Специфика организации медицинской помощи в стране.

В курортных зонах Болгарии работают множество частных врачей и медицинских центров, активно конкурирующих между собой. Некоторые недобросовестные врачи фиксируют несуществующие заболевания у застрахованных для получения дополнительного дохода. Ассистирующая компания в обязательном порядке контролирует организацию медицинской помощи также и на предмет недобросовестных действий со стороны врачей.

Если у ассистанской компании есть подозрения насчет объективности работы медиков, то проводится оперативное расследование сложившейся ситуации. Например, пристального внимания требуют случаи, когда из 30 застрахованных в одном отеле заболевают сразу 25.

Поэтому «Април Ассистанс Украина» рекомендует не обращаться к врачам напрямую, а в первую очередь звонить в ассистанскую компанию, откуда клиентов направят к необходимому специалисту.

5. Рекомендации по страховой сумме.

Для организации лечения в Болгарии будет достаточна стандартная страховая сумма – 30 тис. евро.

6. Как действовать при наступлении страхового случая или внештатных ситуаций, связанных со здоровьем.

При наступлении страхового случая или внештатных ситуаций, связанных со здоровьем, следует обращаться в ассистанскую компанию, любым из указанных ниже способов:

- позвонить по украинскому номеру, указанному в полисе;
- отправить SMS с основными данными и контактным телефоном для связи;
- отправить уведомление по электронной почте.

Специалист «Април Ассистанс Украина» фиксирует обращение застрахованного, созванивается с ним при необходимости (если обращение поступило по SMS или email) и организует предоставление необходимой помощи.

Также возможен вариант прикрепления группы застрахованных лиц (например, детской группы) к определенному медицинскому центру на время пребывания в Болгарии.

7. Каких рисков особенно следует избегать в данной стране.

Следует избегать врачей, которые могут просить «посмотреть» страховой полис и персональные документы застрахованного (паспорт и др.). Результатом таких «манипуляций» может оказаться несуществующий страховой случай, который якобы произошел с клиентом, но о котором он может даже не подозревать.